

Strajkujący nauczyciele: chodzi nam też o dobro uczniów

Fot. Marian Paluszkiewicz

W piątek, 15 września, nauczyciele na całej Litwie w trakcie dwugodzinnego strajku ostrzegawczego protestowali przeciwko skrajnie trudnym warunkom pracy w szkołach. Natomiast już za tydzień, 29 września pedagodzy planują rozpocząć prawdziwy strajk. »12-13

Nausėda i Duda w ONZ:
wojna musi się skończyć »6

„Wilia” kontynuuje swoje
twórcze podróże »18-19

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedroń, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwileński.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski“
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 3000 egz.

*Materialów niezamówionych redakcja nie
zwraça. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Rajmund Klonowski

Jak się porówna Wilno z Kownem, różnice w estetyce są oczywiste — wileńska Starówka to najdojrzalszy i najpiękniejszy barok, jakże kontrastujący z pewną surowością form, jaka panuje w Kownie. I chociaż Kowno jest znane jako miasto modernizmu, którego styl rozkwitł w okresie międzywojennym, to global-

nie to zjawisko nie było szczególnie doceniane — aż do teraz.

Podczas sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO 18 września modernistyczna architektura Kowna została wpisana na listę światowego dziedzictwa. Jest to jednak nie tylko wyróżnienie, ale także wyzwanie — bo taki wpis wiąże się z kryteriami, które należy spełnić, by dziedzictwo było należycie chronione. A z tym już jest różnie, o czym mogą się przekonać mieszkańcy Wilna — wszak nasze Stare Miasto także jest na liście światowego dziedzictwa UNESCO.

W Kownie działają nawet dwa prywatne muzea, poświęcone architekturze moderni-

stycznej — stylom art deco oraz szkoły amsterdamskiej. Działa tam ruch inteligencji, którego staraniami dziedzictwo modernistyczne Kowna jest promowane. Budzi to pewną zazdrość, gdyż w Wilnie nie mamy ani jednej ekspozycji, poświęconej wileńskiemu barokowi, zaś w przestrzeni publicznej głośniejsze działają ludzie i środowiska, do architektonicznej spuścizny stolicy mający stosunek pełen niezrozumienia i pogardy: promotorzy opresyjnych form architektonicznych, uważający wciskanie kiczu między historyczną zabudowę za „nowoczesne” i będące w dobrym smaku, uprawiający sarumanizm i kazuistykę w służbie deweloperów. ■

Szef MSW Łotwy: gwałtownie rośnie liczba imigrantów na granicy z Białorusią

Gwałtownie rośnie liczba nielegalnych imigrantów na granicy Łotwy z Białorusią, a strażnicy coraz częściej muszą stosować broń, by zatrzymywać cudzoziemców, którzy próbują nielegalnie przedostać się na Łotwę — powiedział szef łotewskiego MSW Richards Kozlovskis.

We wtorek, 19 września, łotewski rząd podjął decyzję o zamknięciu jednego z dwóch działających przejść drogowych na granicy z Białorusią.

W ostatnich dniach ze strony Białorusi na Ło-

twę próbuje się przedostawać nielegalnie ponad sto osób w ciągu doby. Jak pisze agencja LETA, niepokojący jest fakt, że cudzoziemcy stają się coraz bardziej agresywni, a strażnicy graniczni muszą wykorzystywać broń, by zatrzymywać uciekających migrantów i przemytników ludzi.

„Ten trend stwarza podstawy do — według mnie — uzasadnionej obawy o to, że w przyszłości również możemy spodziewać się oporu ze strony nielegalnych imigrantów i użycia wobec naszych strażników granicznych przemocy

cielesnej albo broni” — ostrzegł minister spraw wewnętrznych Łotwy.

Zapewnił, że straż — we wsparciu policji i Gwardii Narodowej — radzi sobie z presją na granicy. Strażnicy nie mogą brać obecnie urlopow, dodał.

We wtorek łotewski rząd podjął decyzję o zamknięciu jednego z dwóch działających przejść drogowych na granicy z Białorusią. Nowy rząd w Rydze zapowiedział, że jednym z jego celów jest dokończenie budowy ogrodzenia na granicy w tym roku. ■

PAP

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Upamiętnienie ofiar zbrodni w Ponarach: wystawa, Msza św., Apel Pamięci

W czwartek 21 września w Wilnie rozpoczynają się centralne uroczystości 80. rocznicy likwidacji wileńskiego getta. Odbędą się również uroczystości upamiętniające Polaków zamordowanych w Ponarach.

W dniach 21-26 września w Domu Kultury Polskiej w Wilnie zostanie zaprezentowana wystawa „Ofiary zbrodni w Ponarach pod Wilnem 1941-1944”. Wystawa składa się z 15 tablic, które przedstawiają m.in. przebieg Zbrodni Ponarskiej oraz jej skutki. Powstała ona z inicjatywy Stowarzyszenia Rodzina Ponarska zajmującego się nagłaśnianiem zbrodni. Jak mówi Maria Wieloch, prezes Stowarzyszenia Rodzina Ponarska, rodziny ofiar do niedawna nie znały szczegółów zbrodni. Mimo, że przez wiele lat niewiele mówiło się o Zbrodni Po-

narskiej to rodziny ofiar mieszkające zarówno w Polsce jak i na Litwie wciąż o niej pamiętają. Ich starania nie przeszły bez echa, bo wiedza o tej zbrodni weszła do podstawy programowej.

Od 1994 r. Rodzina Ponarska zajmuje się nagłaśnianiem zbrodni. Członkowie stowarzyszenia oddają hołd ofiarom zbrodni podczas uroczystości organizowanych w Polsce i na Litwie.

Na uroczystości upamiętnienia 80. rocznicy zamordowania w Ponarach przedstawicieli polskiej inteligencji zaprasza m.in. Związek Polaków na Litwie we współpracy z Urzędem do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Stowarzyszeniem Rodzina Ponarska.

22 września o godz. 12.00 w Kwaterze Polskiej w Ponarach zostanie odprawiona Msza św., od-

będzie się Apel Pamięci z ceremoniałem wojskowym i złożenie wieńców.

„Ponary — to synonim ludobójstwa, ale też miejsce niosące istotne przesłanie o postawie patriotycznej naszych rodaków z tamtych lat dla dzisiejszego pokolenia, że mimo straszliwych zagrożeń pielęgnowali polskość i podjęli walkę z okupantem. Jesteśmy im winni pamięć i modlitwę” — mówi Edward Trusewicz, wiceprezes Związku Polaków na Litwie.

Las ponarski był świadkiem zbiorowych egzekucji przeprowadzanych przez okupantów niemieckich i ich litewskich kolaborantów w latach 1941-1944. W tym roku mija 80. rocznica zabójstwa przez ponarskich oprawców przedstawicieli polskiej inteligencji z Wileńszczyzny. ■

Na podst:
wilnoteka.lt, ZPL

Imieniny

21 września

Aleksandra, Bernardyny, Darii, Euzebiusza, Hipolita, Jonasza, Kastora, Marka, Mateusza, Maury, Melisy, Pacyfika, Pamfila

22 września

Bazyła, Digny, Feliksa, Ignacego, Innocentego, Joachima, Józefa, Kandyda, Prosimira, Tacjusza, Tomasza, Wiktora, Witalisa

Cytat dnia

„Nie zapominajmy, że za tę wojnę odpowiedzialna jest Rosja i to prezydent Federacji Rosyjskiej może ją w każdej chwili przerwać własnym rozkazem. Ale żeby to mógł zrobić, musi zdać sobie sprawę, że my, państwa ONZ, poważnie podchodzimy do wypełniania naszych zasad” — powiedział we wtorek kanclerz Niemiec Olaf Scholz podczas przemówienia przed Zgromadzeniem Ogólnym ONZ.

Liczba dnia

700 nagród czeka na pierwszych zwycięzców gry orientacyjnej „Atrask Vilniaus herojus” (pol. „Poznaj bohaterów Wilna”), która odbędzie się w stolicy 23 września, z okazji zbliżającego się Światowego Dnia Turystyki

Spalili 300 ton pomocy humanitarnej

I tak już trudna sytuacja humanitarna na Ukrainie pogorszy się. Rosjanie w poniedziałek 18 września zaatakowali dronami kamikadze Lwów — z 30 puszczonych irańskich dronów Shahed-2, aż 18 było wymierzonych w miasto w zachodniej części kraju. Ucierpiała polska firma produkująca okna dachowe oraz magazyn udostępniony dla Caritas Lwów. Straty oszacowano dopiero we wtorek 19 września. Wiemy, że spłonęło ponad 300 ton pomocy humanitarnej, co pogorszy sytuację najbardziej uszkodzonych.

Polska firma z Nowego Sącza wydała oświadczenie, w którym potwierdza, że jej pracownicy nie ucierpieli. „Z dużym niepokojem przyjęliśmy informację o ataku wojskowych sił rosyjskich na dzielnicę przemysłową, w której znajduje się biurowiec i hala produkcyjna FAKRO Lwów. Na szczęście nie ucierpieli nasi pracownicy” – czytamy w wydanym we wtorek oświadczeniu firmy.

Jednak bez ofiar w ludziach się nie obeszło. Jak poinformował mer Lwowa Andrij Sadowy, rosyjski atak na Lwów dokonany przy pomocy dronów kamikadze, skutkowało śmiercią mężczyzny, który pracował w ostrzelanym magazynie przemysłowym. Po ataku ogień rozprzestrzenił się na po-

wierzchni niemal 10 tys. metrów kwadratowych. Łącznie zniszczono trzy magazyny, w tym magazyn fabryki okien, a także produkty chemiczne i pomoc humanitarną zgromadzoną przez Caritas — przekazał Sadowy.

Droga Rudamina-Daubėnai doczekała się modernizacji

Samorząd Rejonu Wileńskiego ukończył projekt rozbudowy i modernizacji odcinka drogi Rudamina-Šveicarai-Daubėnai o długości 0,96 km. Projekt, zrealizowany z dofinansowaniem Unii Europejskiej, miał na celu poprawę bezpieczeństwa i warunków ruchu. Całkowita wartość inwestycji wynosi 714 330 euro. Robert Duchniewicz, mer rejonu wileńskiego, podkreślił, że prace są kontynuacją działań na rzecz lepszych połączeń drogowych. Droga pokryta jest asfaltobetonową nawierzchnią, chodnikami, oświetleniem LED i elementami zarządzania ruchem. Zbudowano także dwa pawilony przystankowe. Projekt był realizowany przez firmę UAB Fegda. Finansowanie obejmowało środki z budżetu samorządu i Programu Utrzymania i Rozwoju Dróg Republiki Litewskiej. W 2018 r. zmodernizowano już odcinek tej samej drogi o długości 6 km.

Nie będzie papierowych biletów w komunikacji miejskiej

Wilno planuje pozbyć się papierowych biletów komunikacji miejskiej od połowy przyszłego roku i zastąpić je elektronicznymi, które będą dostępne w specjalnych kasownikach w autobusach i trolejbusach.

„Jeśli Rada wyrazi zgodę, w drugiej połowie przyszłego roku papierowe bilety sprzedawane obecnie przez kierowców zostaną zastąpione 60-minutowym biletom elektronicznym w cenie 0,9 euro, który będzie dostępny w kasowniku” — podały władze miasta.

Decyzja zniesie również najbardziej niepopularne rodzaje biletów terminowych: bilety 5, 10, 180 i 270-dniowe zostaną zniesione od 8 stycznia.

Kreivys: do 2025 roku 80 proc. energii będzie „zielona”

Do 2025 roku Litwa zamierza wyprodukować 8 gigawatów (GW) zielonej energii, co ma stanowić 75-80 proc. krajowego zużycia energii elektrycznej — ogłosił minister energetyki Dainius Kreivys. Prognozy są wynikiem umów rezerwacji sieci i protokołów planów zawartych między inwestorami a operatorami sieci. Kreivys podkreślił, że w 2024 roku produkcja energii słonecznej i wiatrowej osiągnie prawie 3,5 GW. Minister zapowiedział również, że do 2030 roku Litwa będzie w stanie wyprodukować całą potrzebną jej energię elektryczną (obecnie część importuje).

Do Solecznik przyjechało 30 partnerów z Polski

17 września, w Solecznikach, odbyło się spotkanie samorządów i organizacji partnerskich z Polski, zorganizowane przez mera rejonu solecznickiego Zdzisława Palewicza. Palewicz podkreślił znaczenie współpracy w dziedzinach oświaty, kultury i rozwoju. Podziękowania skierowane były m.in. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Telewizji Polskiej.

Spotkanie miało na celu zacieśnienie współpracy na wielu płaszczyznach. Rejon solecznicki od lat rozwija partnerstwo z ponad 30 miastami i gminami w Polsce, Włoszech i Niemczech. Współpraca dotyczy m.in. kultury i oświaty, gdzie praktykowane są wymiany młodzieżowe i kolonie dla dzieci.

W spotkaniu wydarzenia mer Palewicz i burmistrz miasta Jedlina-Zdrój Leszek Ostrowski, podpisali list intencyjny o współpracy. Podpisano również wniosek do programu Erasmus+ na projekt „Muzyka bez granic”, skierowany do młodzieży w wieku 16-25 lat. Zdaniem Palewicza, współpraca jest kluczowa dla społeczności i rozwoju rejonu.

W UE najdłużej pracuje się... w Grecji. Na 2. miejscu Polska

W 2022 roku w Unii Europejskiej przeciętny tydzień pracy osób w wieku 20-64 lat w UE wynosił średnio 37,5 godziny. Tymczasem według wyliczeń Eurostatu w Polsce przeciętny tydzień pracy wynosi 40,4 godzin. Najdłużej pracują Grecy (41,0 godz.). W Rumunii i Bułgarii pracuje się po 40,2 godz. Z kolei najkrótszy tydzień pracy miały Niderlandy (Holandia, 33,2 godziny).

Przeгляд dróg Litwy: jest źle, wzorem Polska

13 września odbyła się prezentacja rocznego przeglądu sytuacji w sektorze drogowym. Sytuację naświetlali ekonomista Marius Dubnikovas, dyrektor Instytutu Badań Drogowych VILNIUS TECH Audrius Vaitkus i szefowie Litewskiego Stowarzyszenia Samorządów (LSA).

„Analiza pokazuje, że finansowanie dróg jest obecnie stosunkowo niższe niż 15 lat temu, a w ostatnich latach zostało dodatkowo ograniczone przez napięcie związane z wojną, cenami energii i inflacją” — mówił Dubnikovas.

„Ze względu na trwające reformy państwowe w dziedzinie edukacji, opieki zdrowotnej i usług społecznych, zapotrzebowanie na transport w regionach rośnie, ale musimy być świadomi, że wymaga to infrastruktury, która jest w odpowiednim stanie i odpowiedniej jakości” — podkreślała Roma Žakaitienė, dyrektor Litewskiego Stowarzyszenia Samorządów.

Lecz uczestnicy spotkania podkreślili, że nie tylko chodzi o pieniądze. Chodzi też o to, aby korzystać z doświadczenia krajów sąsiednich.

„Musimy zdać sobie sprawę, że naszemu krajowi wciąż brakuje specjalistycznej wiedzy w tej dziedzinie, co spowalnia podejmowanie niezbędnych decyzji. Szczególnie ważne jest, aby nowa wiedza i najlepsze praktyki były przekazywane młodszemu pokoleniu, które zdecydowało się studiować inżynierię drogową” — powiedział profesor VILNIUS TECH Vaitkus. Šarūnas Frolenko, szef Stowarzyszenia „Litewskie Drogi” (lit. Lietuvos keliai), które zrzesza organizacje naukowe i biznesowe z sektora drogowego w kraju, przyznał, że jest zaniepokojony planami litewskiego rządu dotyczącymi niezwiększania środków na utrzymanie i rozwój dróg w nadchodzącym roku. Jako wzór podał Polskę.

„Mówimy o tym, że Polska wyprzedziła nas pod względem jakości dróg i zastanawiamy się, jak to się stało. Odpowiedź jest dość prosta: Litwa wydaje 12,4 tys. euro z budżetu państwa na 1 km drogi, podczas gdy Polska wydaje 191,6 tys. euro” — podkreślił Frolenko.

„Gospodarstwo Roku 2023” w rej. wileńskim: zwycięzcy

16 września, podczas dożynek w rejonie wileńskim, ogłoszono zwycięzców konkursu „Gospodarstwo roku 2023”. Miejsca zostały przyznane następująco:

1. Gospodarstwo Andrzeja Ludkiewicza z Sużan, specjalizujące się w hodowli zwierząt i pszczelarstwie;

2. Andrzej Rakowski ze starostwa Rzesza, charakteryzuje gospodarstwo jako typowo rodzinne;

3. Ina Grecka z Zujun, zajmująca się uprawą roślin i jagód oraz ogrodnictwem.

Nagrody wręczyli mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz i wicemer Danuta Narbut. Finansowe wsparcie i upominki ufundowane przez SA „Vilniaus paukštynas” i spółkę „Hegvita agro”. Zwycięzcy zostaną zaproszeni na galę nagród republikańskich organizowaną przez Związek Rolników Litwy.

Spotkanie Anušauskas-Umerow: rozminowanie i pomoc IT

We wtorek 19 września minister szef Ministerstwa Ochrony Kraju RL Arvydas Anušauskas i minister obrony Ukrainy Rustem Umerow spotkali się w Ramstein w Niemczech. Omówili wsparcie Litwy dla Ukrainy, wynoszące pół miliarda euro, i potrzeby Ukrainy wobec rosyjskiej agresji. Anušauskas podkreślił rolę koalicji na rzecz rozminowywania Ukrainy i rozmawiał o tym z chorwackim ministrem Mario Banožiciem. Litwa przedstawiła nowy pakiet wsparcia wojskowego, obejmujący systemy detonacyjne i radary. Podpisano też list intencyjny o koalicji wsparcia IT dla Ukrainy.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst. BNS, PAP, inf.wf., mat.pras., salcininkai.lt, vrsa.lt;
Fot. EPA-ELTA, ELTA, salcininkai.lt;
Masz newsa? Skontaktuj się z dziennikarzem: a.klonowski@kurierwilenski.lt

Gitanas Nausėda i Andrzej Duda w ONZ: wojna musi się skończyć

Prezydenci Litwy i Polski — Gitanas Nausėda i Andrzej Duda — podczas kończącej się 78. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ przekonywali, że pomoc Ukrainie leży w interesie całego świata.

Prezydent Litwy na Zgromadzeniu Ogólnym przemawiał po raz piąty. Ostatnie jego przemówienie miało miejsce 20 września w drugiej połowie dnia. W swej mowie nawiązał do kwestii bezpieczeństwa i globalnej odpowiedzi na rosyjską agresję w Ukrainie. „Nie może być tak, że jedno państwo pewnego dnia wymyśli sobie, że inne państwo nie ma prawa do istnienia. Tego nie może być w Europie. W tym wypadku mówimy o państwie w środku Europy, ale to nie może mieć miejsca również w Afryce, Azji i na innych kontynentach” — oświadczył jeszcze przed swym podstawowym przemówieniem na forum Gitanas Nausėda.

SPOTKANIA Z INWESTORAMI I PARTNERAMI

Pierwsza dama Diana Nausėdienė wzięła udział w wydarzeniu zorganizowanym przez jej ukraińską odpowiedniczkę „Walka o przyszłość: ukraińskie dzieci na wojnie”, gdzie oświadczyła, że każde dziecko wywiezione przez Rosjan musi powrócić do ojczyzny.

Prezydent Litwy w ramach swej wizyty spotkał się z potencjalnymi amerykańskimi inwestorami na Litwie. Na spotkaniu z przedstawicielami biznesu głowa litewskiego państwa podkreśliła, że obecnie dostrzega wiele płaszczyzn do współpracy gospodarczej. Prezydent wymienił takie sektory, jak technologie informacyjne i finansowe oraz bezpieczeństwo cybernetyczne. „To, co nam udało się stworzyć na Litwie w ciągu ostatnich dziesięcioleci, nazwałbym cudem gospodarczym. Nasze członkostwo w UE jest w całości historią sukcesu. Nawet w czasie pandemii Covidu udało się nam

W Nowym Jorku odbyło się spotkanie przywódców trzech krajów bałtyckich i Polski **Fot. Robertas Dačkus, Irp.lt**

zachować stabilność” — przekonywał przedsiębiorców Nausėda.

Tradycyjnie w Nowym Jorku odbyło się spotkanie przywódców trzech krajów bałtyckich i Polski, gdzie podstawową kwestią była pomoc Ukrainie. „Wspólnie reprezentując własne interesy o wiele szybciej osiągniemy pożądaną wynik, czyli maksymalnie bezpieczną wschodnią flankę NATO i zwycięstwo Ukrainy” — powiedział po spotkaniu prezydent Litwy.

DZIEDZICTWO KACZYŃSKIEGO

Andrzej Duda, podczas wystąpienia w debacie generalnej, oświadczył, że rosyjska agresja spowodowała „wielkie problemy globalne”. Tym niemniej, zaznaczył prezydent RP: „Władimir Putin rozpętując wojnę w Ukrainie chciał odbudować rosyjskie imperium, chciał podzielić świat i trwale uzależnić Europę od swoich surowców. Nie udało mu się to! I wierzę głęboko, że mu się to już nie uda”.

Duda oświadczył, że teraz świat potrzebuje polityków na miarę śp. Lecha Kaczyńskiego, który przed kilkunastu latami ostrzegał przed imperialistycznymi zapędami Rosji. „Ta brutalna wojna musi się skończyć,

a nie zostać zamrożona! Może się to dokonać tylko i wyłącznie poprzez przywrócenie pełnej integralności terytorialnej Ukrainy w jej międzynarodowo uznanych granicach!” — podkreślił Duda. Dodał, że w dużym stopniu bezpieczeństwo Europy zależy od współpracy z USA, dlatego podczas swej prezydentury w UE w 2025 r. Polska będzie starała się zintensyfikować relacje transatlantyckie.

Prezydent Polski odniósł się też do sporu zbożowego, który powstał m.in. między Warszawą a Kijowem. Przed kilkoma dniami Ukraina złożyła skargę do WTO na Polskę, Węgry i Słowację w związku z wydłużeniem embarga na zboże z ich kraju. Andrzej Duda oświadczył, że jego kraj nie może pozwolić, aby ukraińskie zboże było sprzedawane w Polsce bez żadnej kontroli. „My również mamy swoich obywateli i musimy się troszczyć o ich interesy” — powiedział agencji Bloomberg prezydent Polski. Dodał, że chociaż Polska zamknęła swój własny rynek dla zboża z Ukrainy, to wciąż możliwy jest tranzyt, który w tym roku jest dwa razy większy niż w poprzednim. ■

Opr. Antoni Radczenko
na podst. BNS, PAP

Pochód do Ponar szlakiem fotografii autorstwa Akiwy Gerszatera

Justyna Giedrojc

Dla uczczenia pamięci ofiar akcji likwidacyjnej getta wileńskiego odbędzie się pochód tzw. szlakiem śmierci. Po raz pierwszy zostaną też zaprezentowane unikatowe fotografie autorstwa Akiwy Gerszatera.

LIKWIDACJA GETTA

W momencie wybuchu wojny sowiecko-niemieckiej wspólnota żydowska w Wilnie liczyła 55-60 tys. osób. W dniach 6-7 września 1941 r. ci, co nie zdążyli uciec, ukryć się lub nie zostali zamordowani w pierwszych dniach wojny, zostali spędzeni do dwóch gett, które przedzielała ul. Niemiecka. W Małym getcie (ul. Stiklių, Gaono, Antokolskio, Žydu) znalazło się 11-12 tys. osób; w większości byli to inteligenci, niewykwalifikowani robotnicy, osoby niezdolne do pracy fizycznej. W getcie Wielkim, zwanym też rzemieślniczym (ul. Rūdinkų, Mėsinių, Ašmenos, Dysnos, Žemaitijos, Šiaulių, Ligoninės) – 29 tys. osób. Mieszkający w getcie Żydzi doznali ogromnym cierpień, zmuszeni byli do życia w nędzy i ciężkich robót. Jesienią 1941 r. byli masowo mordowani. Getta oddzielono od miasta, a okna domów leżących wzdłuż ich granic zabijano i zamalowywano. Małe getto przetrwało zaledwie do 21 października 1941 r., Wielkie zaś naziści zlikwidowali 23 września 1943 r. Podczas likwidacji getta już w sierpniu osoby zdolne do pracy wysyłano do obozów na Łotwie i w Estonii, niezdolne zaś – do obozu śmierci w Majdanku. 2-3 tys. Żydów zatrzymawo w litewskich obozach pracy.

FOTOGRAFIE AKIWY GERSZATERA

Ludzi, którzy kiedyś chodzili ulicami getta już nie ma, ale dziś można ich zobaczyć na fotografiach esperantysty, bibliografa i filatelisty Akiwy Gerszatera.

Z inicjatywy Samorządu Miasta Wilna, Centrum Kultury i Informa-

cji Żydowskiej oraz Muzeum Wilna w stolicy pojawiło się siedem plansz informacyjnych. Zainstalowano je wzdłuż drogi, po której wieziono albo pędzono wileńskich Żydów z getta do miejsca kaźni w Ponarach. Na planszach można obejrzeć wyeksponowane po raz pierwszy fotografie autorstwa Akiwy Gerszatera.

10 KM Z APARATEM W RĘKACH

Wśród ludzi, którzy trafili do getta, był też sam Akiwa Gerszater (1888-1972). Podobnie jak kilku tysiącom innych wileńskich Żydów udało mu się uniknąć śmierci. Gdy Sowieci odbili Wilno, Gerszater, na prośbę założonego w 1944 r. Muzeum Żydowskiego, z aparatem w rękach pieszo przeszedł 10 km drogą wiodącą do Ponar. Wędrówkę rozpoczął spod białych słupów, które stały w pobliżu kaplicy św. Jacka przy obecnej alei Savanorių. Szedł i fotografował. W ten sposób uwiecznił szlak śmierci, widoki, słupy, które już nie istnieją. Stworzone przez niego prace przywołują i uwidaczniają dramatyczny okres historii miasta. Unikatowe zdjęcia przechowywane są w zbiorach Muzeum Historii Żydów im. Gaona Wileńskiego.

„Jestem zdania, że tym szlakiem powinien przynajmniej raz w życiu przejść każdy wilnianin czy człowiek, który interesuje się historią Wilna” – mówi dr. Zigmantas Vitkus, historyk, pomysłodawca społecznej inicjatywy.

AKTUALIZACJA SZLAKU

21 września drogą, która prowadzi z Wilna do Ponar, przejdą uczniowie i nauczyciele stołecznego gimnazjum „Pažinimo medis” oraz uczniowie progimnazjum „Rytas” w Kiejdanach. Kolejny pochód odbędzie się w niedzielę 24 września.

— Będą w nim mogli wziąć udział wszyscy chętni. Wyruszymy o godzinie 10.00 spod kaplicy św. Jacka przy ul. S. Konarskio, przy której kiedyś stały białe słupy, znakujące krańce miasta. Teraz ustawiono tu pierwszą planszę na drodze prowadzącej do miejsca masowej zbrodni. Pochód potrwa około 3 godzin. Potrzebna jest wcześniejsza rejestracja oraz wygodne obuwie – informuje „Kurier Wileński” Rasa Antanavičiūtė, dyrektorka Muzeum Wilna.

Rejestracji można dokonać na stronie <https://shorturl.at/nvyNO>. ■

TVP
WILNO

■ Białe słupy znajdowały się w pobliżu kaplicy św. Jacka Fot. Muzeum Wilna

Litwa pije mniej, bo chce, czyli korzyści versus „wyrzeczenia”

Alkohol na Litwie już nie tak atrakcyjny, jak kiedyś. Spożycie spada z roku na rok, co potwierdza Departament Kontroli Narkotyków, Tytoniu i Alkoholu.

TWÓRZMY
zdrowotnie korzystne
NAWYKI!

Z kolei 26-letni Augustinas opowiada o tym, jak przez pierwszy rok „był jedynym trzeźwym w pokoju pełnym przyjaciół”. Ostatecznie wygrał wysoki komfort życia — a nie złudną beztroską pachnącą butelkę.

W 2019 r. Litwa znalazła się w pierwszej piątce krajów, które najbardziej ograniczyły spożycie alkoholu. W latach 2015-2019 ilość czystego alkoholu spożywanego na osobę w wieku 15 lat i starszą na Litwie zmniejszyła się o 17 proc. do 12,8 litra. Według Państwowej Agencji Danych w 2022 r. liczba ta spadła do 11,2 litra. Według Grażiny Belian, tymczasowej szefowej Departamentu Kontroli Narkotyków, Tytoniu i Alkoholu, wynika to ze zrównoważonej polityki w tym obszarze, wzrostu świadomości w społeczeństwie, edukacji młodych ludzi i działań profilaktycznych.

ODURZAJĄCA PRZYJEMNOŚĆ ZAMIENIONA W UŻALANIE SIĘ NAD SOBĄ

Alkohol jest substancją psychoaktywną o właściwościach uzależniających. Napoje alkoholowe są powszechnie spożywane od wielu stuleci, a powodów takiego stanu rzeczy jest wiele. Niektórzy ludzie używają napojów alkoholowych do tłumienia negatywnych emocji, podczas gdy inni używają ich do wzmacniania pozytywnych. Inni postrzegają alkohol jako na-

Zdaniem Belian spadek wskaźników spożycia alkoholu wynika z rosnącej świadomości społeczeństwa i działań profilaktycznych.

rzędzie, które pomagają im budować pewność siebie, nabierać odwagi i relaksować się.

„Kiedy piłem alkohol, chciałem poczuć to odurzające uczucie, kiedy świat staje się lekki, prosty i beztroski. Chciałem dowiedzieć się, czy to tylko złudzenie, czy naprawdę tak może być” — mówi 26-letni Augustinas, który zdecydował się odstawić alkohol ponad trzy lata temu.

Przyczyną tego kroku było wyniszczające fizyczne i emocjonalne wyczerpanie, które odczuwał w dniach następujących po jego alkoholowych szaleństwach. Mówi, że czuł, jakby jego ciało istniało, ale w środku była pustka: „Przede wszystkim nie lubiłem, a nawet bałem się patrzeć rano w lustro, uzalając się nad sobą. Wydawało się, że ciało zapłaciło wysoką daninę za całą zabawę poprzedniego dnia”.

ZMIANA, KTÓRA WYMAGA DETERMINACJI

Myśląc o czasie, w którym zdecydował się wyrzucić alkohol ze swojego życia, Augustinas mówi, że trudno było zrezygnować z tego, co często jest normalną częścią życia młodego człowieka.

„Walka o to, czy było warto, trwała co najmniej rok, ponieważ bycie jedyną trzeźwą osobą w pokoju pełnym przyjaciół wydawało się dystansem maratońskim nie do pokonania” — powiedział.

Według kierowniczkę Departamentu Kontroli Narkotyków, Tytoniu i Alkoholu, czas trwania i progresja procesu całkowitej abstynencji od substancji psychotropowej zależy od każdej osoby indywidualnie i od jej gotowości do zaakceptowania zmiany.

8.>>

„Różne postrzeganie emocji i problemów, niezależnie od tego, czy się pojawiają, czy już od dawna istnieją, mają bezpośredni wpływ na naszą psychikę, więc prawie niemożliwe jest określenie, jak skutecznie uda się danej osobie odstawić alkohol. Niektórym przychodzi to szybciej, innym zajmuje więcej czasu. Ci, którzy szukają pomocy, mogą zwrócić się do doradców ds. uzależnień, a ci, którzy szukają pomocy wspólnoty, mogą dołączyć do Anonimowych Alkoholików (AA). Republikańskie Centrum Chorób Uzależnień świadczy również usługi dla osób poszukujących leczenia objawów abstynencji alkoholowej” — mówi Grażina Belian, podkreślając, że pomoc jest zawsze dostępna dla tych, którzy o nią poproszą.

ODCZUWANIE POZYTYWNYCH ZMIAN W ZDROWIU

Według WHO spożywanie alkoholu może prowadzić do uszkodzenia wątroby, marskości wątroby, chorób układu krążenia i trzustki oraz chorób onkologicznych różnych układów narządów.

„Według Instytutu Higieny w 2022 r. 651 osób zmarło na Litwie bezpośrednio w wyniku chorób

związanych z alkoholem, a 158 osób zmarło w wyniku przypadkowego zatrucia alkoholem. Należy zauważyć, że chociaż całkowita liczba zgonów spowodowanych spożyciem alkoholu spadła w 2022 r., liczba zgonów spowodowanych zatruciem alkoholem wzrosła w porównaniu z 2021 r. (165 przypadków w 2021 r., 178 przypadków w 2022 r.)” — powiedziała tymczasowa szefowa departamentu.

Augustinas, który dorastał w Trokach, mówi, że również doświadczył zmian w swoim zdrowiu, ale zmiany te są pozytywne: „Bieganie i jazda na rowerze stały się nieodłączną częścią mojego życia, bez których trudno byłoby mi wyobrazić sobie siebie dzisiaj. Mam też zupełnie inne podejście do zdrowia fizycznego i emocjonalnego oraz tego, jak je utrzymać niż wcześniej. Codzienne dobre samopoczucie stało się jednym z głównych priorytetów w moim życiu”.

STATYSTYCZNIE LITWINI SPOŻYWAJĄ MNIEJ ALKOHOLU

Specjalistka z Departamentu Kontroli Narkotyków, Tytoniu i Alkoholu podkreśla, że niepicie alkoholu nie tylko zmniejsza ryzyko zachorowania na wspomniane wcześniej choroby, ale także

zmniejsza ryzyko przemocy domowej, poprawia jakość snu oraz poprawia zdrowie emocjonalne i psychiczne człowieka, sprawiając, że czuje się on bardziej pewny siebie i jest w stanie budować i podtrzymywać relacje ze społeczeństwem.

Wyniki badania populacji z 2021 r. zleconego przez Departament Kontroli Narkotyków, Tytoniu i Alkoholu pokazują, że spożycie alkoholu na Litwie znacznie spadło w ostatnich latach.

„Według badania 62,8proc. mieszkańców Litwy w wieku 15-64 lat spożywało jakiekolwiek napoje alkoholowe w ciągu ostatnich 30 dni. W porównaniu z poprzednimi badaniami, spożycie alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni spadło z 67,1 proc. (2016 r.) do 62,8 proc. (2021 r.). W przypadku odsetka populacji, który spożywała alkohol raz w tygodniu lub częściej, nawyk ten zmniejszył się z 33,3 proc. (2016 r.) do 23,7 proc. (2021 r.). Wynik ten w 2021 r. był najniższy w okresie obserwacji od 2004 r.” — powiedziała Grażina Belian.

Zam. 2716

Projekt „Twórzmy korzystne dla zdrowia nawyki!” jest wspierany finansowo ze środków Państwowego Funduszu Wzmacniania Zdrowia Społecznego

Sejm nie chce marnować produktów, które „najlepiej spożyć przed”, ale można jeszcze po

Sejmowa Komisja ds. Zdrowia zatwierdziła poprawki do ustawy o żywności, które pozwalają na sprzedaż produktów o przekroczonej dacie „najlepiej spożyć przed”. Obecnie funkcjonują dwa oznaczenia — „najlepiej spożyć przed...” (lit. „geriausias iki...”) oraz „spożyć przed...” (lit. „suvartoti iki...”). Pierwszy przypadek dotyczy produktów, które po upływie terminu mogą stracić atrakcyjne walory żywotyczne, ale wciąż nadają się do spożycia (np. puszkowana żywność). Drugi przypadek dotyczy produktów, których nie powin-

niśmy spożywać ich po upływie wskazanej daty, bo grozi to zatruciem pokarmowym.

Zmiany legislacyjne mają na celu zredukowanie marnotrawstwa żywności i zostały opracowane przez grupę posłów oraz minister gospodarki i innowacji Aušrinė Armonaitė. Ilona Drulytė z Państwowej Służby Żywności i Weterynarii (VMVT) wyjaśniła, że chodzi o produkty, których przekroczenie daty nie stwarza zagrożenia dla zdrowia, a jedynie wpływa na ich cechy jakościowe i sensoryczne. Czyli te „najlepiej spożyć przed...”.

Grėtė Lelė, doradczyni minister gospodarki i innowacji, poinformowała, że handlowcy otrzymają wytyczne dotyczące sposobu oznaczania takiej żywności. Dodatkowo, zaznaczyła, że rozwiązanie to jest szczególnie korzystne dla małych sklepów na obszarach wiejskich, gdzie marnuje się znaczna ilość żywności. Sprzedaż przeterminowanej, ale nadal nadającej się do spożycia żywności, mogłaby być przedłużona o 30–45 dni. Lelė podkreśliła, że handlowcy nie będą zobowiązani do sprzedaży przeterminowanej żywności, jeśli nie widzą w tym sensu. ■

Opr. A.K. na podst. BNS

Alarmujące statystyki drogowe: EDWARD na razie nie osiągnął celu

Honorata Adamowicz

20 września obchodziliśmy Europejski Dzień Bez Ofiar Śmiertelnych Na Drogach w ramach projektu EDWARD (ang. European Day Without A Road Death). Niestety, tegoroczne statystyki są alarmujące. W tym roku, w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, mamy o 31 proc. więcej wypadków śmiertelnych na drogach.

GLÓWNE PRZYCZYNY WYPADKÓW

— Główne przyczyny wypadków drogowych pozostają od lat te same, to niedostosowanie prędkości do warunków ruchu, nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu i nieprawidłowe zachowania wobec pieszych. Projekt EDWARD jest organizowany od 2016 r. pod patronatem Europejskiej Organizacji Policji Ruchu Drogowego. Ideą przewodnią jest „wizja zero” — czyli zero osób ciężko rannych i ofiar śmiertelnych wypadków drogowych w tym dniu na drogach Europy — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Jorūnė Liutkienė, główna specjalistka Wydziału Czynności Administracyjnych i Nadzoru Ruchu Litewskiej Służby Policji Drogowej.

W TYM ROKU MAMY O 31 PROC. WIĘCEJ WYPADKÓW ŚMIERTELNYCH

Śmierć każdej osoby w wypadku drogowym jest bardzo bolesną stratą dla rodziny i społeczeństwa. Według Europejskiej Rady Bezpieczeństwa Transportu (ETSC) w 2022 r. na drogach europejskich zginęło 1 mln osób. Na Litwie w ubiegłym roku w wypadkach drogowych zginęło łącznie 120 osób, w tym roku do 18 września już — 107. Jest to wzrost o 31 proc. w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Choć wiele instytucji

wspólnie ze społeczeństwem jednoczy się w dążeniu do szczytnego celu — zmiany nastawienia do bezpieczeństwa ruchu drogowego i żadnych ofiar na drogach, to niestety tegoroczna sytuacja na Litwie jest alarmująca.

Od 16 do 22 września w Europie odbywa się inicjatywa społeczna pod nazwą Dzień Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (ROAD Safety Day), zainicjowana przez europejską sieć policji drogowej ROADPOL. Głównym celem tej inicjatywy jest przypomnienie każdemu użytkownikowi drogi o odpowiedzialnym zachowaniu się w celu uniknięcia wypadków śmiertelnych. Litewscy funkcjonariusze policji drogowej stosują różne środki zapobiegawcze w całym kraju.

Jorūnė Liutkienė przypomina, że zwłaszcza teraz, kiedy wcześniej zapada zmrok, a warunki dla pieszych i kierowców będą coraz trudniejsze, nie wolno zapominać o odblaskach.

PRAWIDŁOWO NOSIĆ ODBLASKI

— Odblaski są bardzo ważne. Wciąż na litewskich drogach giną ludzie tylko dlatego, że nie mieli odblasków. Warto nosić je niezależnie od tego, gdzie się poruszamy i o jakiej porze, bo dzięki temu wspólnie możemy zapobiec niejednej tragedii. Odblask należy umieścić tak, by był widoczny z każdej strony. Zaleca się zakładanie go na prawą rękę powyżej łokcia lub na prawej nodze powyżej kolana. Odblaski, które się zawiesza, muszą być umieszczane na wysokości reflektorów samochodu. W ten sposób będą mogły one maksymalnie odbić światło i na czas ostrzec kierowcę o poruszającym się po drodze pieszym — zaznacza nasza rozmówczyni.

Jeżeli osoba idąca w ciemności poboczem drogi nie ma na sobie odblasków, to kierowca dostrzeże ją z odległości zaledwie około 40 m. Kiedy zaś pieszy ma prawidłowo założone odblaski, to jest widoczny z odległości około 150 m. ■

Litewscy funkcjonariusze policji drogowej przeprowadzają różne środki zapobiegawcze w całym kraju **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Koncerty Smykofonii dla melomaluchów. Odkryj magiczny świat muzyki z Smykofonią!

Smykofonia to wyjątkowe koncerty dla maluchów (0-5 lat) i całych rodzin, które dostarczają niezapomnianych chwil muzycznej rozrywki. Program opiera się na bogatym doświadczeniu oraz współpracy z ekspertami, animatorami i utalentowanymi artystami.

Muzyka jest dla wszystkich! Co czeka na Ciebie na koncertach Smykofonii?

Krótkie i różnorodne utwory dostosowane do percepcji najmłodszych. Czas trwania koncertu to około 40-45 minut, idealny dla małych uwag. Wyjątkowy kontakt między wykonawcami a publicznością. Brak tradycyjnego podziału na scenę i widownię, co sprzyja interakcji.

Inspiracją Smykofonii jest cykl Chamber Tots (Kameralne Maluchy), organizowany przez słynną Wigmore Hall w Londynie. Smykofonia współpracuje z renomowanymi artystami, takimi jak Orkiestra Arte dei Suonatori czy Lutowski Quartet.

Nie przegap nadchodzących Smykofonii koncertów w Domu Kultury Polskiej w Wilnie (sala teatralna):

7 października godzina 11:00 i 15:00
„O Panu Tamburynie i jego rodzinie”

Instrumenty, podobnie jak ludzie, mają swoje rodziny. Niektóre są nawet do siebie podobne. Co decyduje o przynależności do danej rodziny (dętej, perkusyjnej, strunowej)? — o tym opowie ciocia Ada, a towarzyszący jej artyści muzycy zaprezentują brzmienie i możliwości swoich instrumentów.

Magdalena Sikorska — flet poprzeczny, flet piccolo; Grzegorz Sikorski — zestaw perkusyjny, ksylofon; Aleksandra Kortas — śpiew; Adriana Wdziękońska — fortepian, prowadzenie koncertu.

5 listopada 11:00 i 15:00
„Koncert wesółych słoni”

Czy trąba to instrument? A jeśli nie... to na czym grają słonie? Oto jest pytanie! Odpowiedzą na nie sympatyczni artyści prezentując swoje „słoniowe” instrumenty. Razem z nimi zaśpiewamy popularną piosenkę o

Krótkie i różnorodne utwory dostosowane do percepcji najmłodszych
Fot. organizatorzy

czterech słoniach i pomaszujemy w daleki muzyczny świat.

Łukasz Rafiński — trąbka; Tomasz Marczyński — puzon; Jarosław Szymeczko — tuba; Jan Szymeczko — perkusja; Adriana Wdziękońska & ciocia Ada — fortepian, prowadzenie koncertu.

Bilety w cenie 5 euro do nabycia w DKP, pokój 203.

Projekt finansowany ze środków Kancelaria Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polacy i Polonia za granicą 2023”. Partner: Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. ■

Strajkujący nauczyciele: chodzi nam też o dobro uczniów

W piątek, 15 września, w ponad 5 tysiącach szkół na Litwie nie odbyły się pierwsze dwie lekcje. W ten sposób w trakcie dwugodzinnego strajku ostrzegawczego pedagodzy protestowali przeciwko skrajnie trudnym warunkom pracy w szkołach. „Jesteśmy przepracowani, wypaleni” — mówili strajkujący nauczyciele.

— Również nasza szkoła dołączyła do nauczycieli na całej Litwie. Nasi nauczyciele są zrzeszeni w Związkach Zawodowych Pracowników Oświaty Litwy i chcąc polepszyć warunki pracy zarówno nasze, jak i uczniów, postanowiliśmy wziąć udział w strajku ostrzegawczym — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” poinformowała Ernesta Zabulienė, lituanistka Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie, przewodnicząca szkolnego związku zawodowego nauczycieli.

Jak mówi, nie tylko nauczycielom, ale też uczniom trudno jest pracować w tych warunkach, jakie panują obecnie w szkołach.

— Zwłaszcza że toczą się najróżniejsze reformy, są wdrażane odnowione programy nauczania, jest wie-

le różnych niejasności, dodatkowym obciążeniem jest szykowanie się do nich. Dotychczas nie mamy podręczników. Wiele rzeczy złożyło się na to, że nauczyciele zdecydowali przylączyć się do strajku ostrzegawczego — wskazuje nasza rozmówczyni.

Jak mówi, ważną rzeczą w codzienności nauczyciela są stworzone warunki pracy, takie jak np. liczba uczniów w klasie, która w wielu szkołach na Litwie jest maksymalnie duża i sięga nawet 31 osób. W tak licznych klasach praca jest naprawdę trudna. Rośnie również obciążenie nauczyciela pracą — niestety, wynagrodzenie pozostaje na tym samym poziomie.

— Wynagrodzenie etatowe zmniejszyło obciążenie pracą nauczyciela. Etat z 18 godzin tygodniowo stał

się 24-godzinny. Oznacza to, że nauczyciel wykonuje dodatkową pracę za to samo wynagrodzenie. Do tego dochodzi dodatkowe przygotowanie się do lekcji, sprawdzanie prac domowych itp. Chcemy zmienić warunki pracy nie tylko dla siebie, ale również dla dobra uczniów — podkreśla Ernesta Zabulienė.

STRAJKOWAŁO 5 435 NAUCZYCIELI, 229 PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

Według organizatora strajku, Związku Zawodowego Pracowników Oświaty Litwy (ZZPOL), w strajku ostrzegawczym 15 września wzięło udział 5 435 nauczycieli, 229 placówek oświatowych — zarówno szkół, jak i przedszkoli.

13.>>

■ Nie tylko nauczycielom, ale też uczniom trudno jest pracować w tych warunkach, jakie panują obecnie w szkołach

12.>>

„15 września w wielu litewskich placówkach edukacyjnych był świętem demokracji. Nauczyciele, rozczarowani decyzjami polityków, odważyli się publicznie pokazać, że nie podobają im się takie postawy i zachowania. Łącznie 229 placówek oświatowych i 5 435 pracowników oświaty wzięło udział w strajku ostrzegawczym na Litwie. Dzięki temu każdemu, kto zdecydował, że nie należy milczeć, ale zacząć aktywnie stawiać opór i żądać odpowiedzialności od polityków” — napisał na profilu społecznościowym przewodniczący ZZPOL Andrius Navickas.

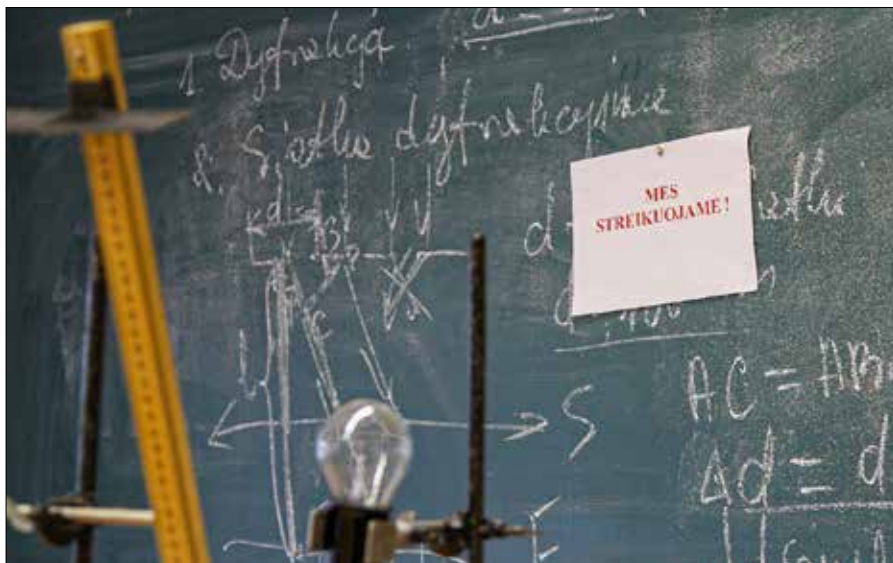
Pedagodzy strajkowali w całej Litwie — bardzo licznie w Kłajpedzie, Poniewieżu, Możejkach, Mariampolu, jak również w Olicie, Koszedarach czy Wilnie. Do strajku ostrzegawczego dołączyli również licznie nauczyciele ze szkół z polskim językiem nauczania w Wilnie i rejonie wileńskim.

ZAPOWIEDZIANO PRAWDZIWY STRAJK

W poniedziałek, 18 września, ZZPOL poinformował rząd oraz Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu RL, że 29 września od 8 rano nauczyciele rozpoczynają prawdziwy strajk.

„Widząc, że większość problemów nie jest rozwiązywana, ale ukryta pod interpretacjami liczb i faktów, zdając sobie sprawę, że sytuacja w sektorze edukacji staje się coraz bardziej skomplikowana, a MONiS i podległe mu organy nie wykazują właściwego przywództwa, ZZPOL zdecydował się podjąć bardzo trudny krok, który spełnia oczekiwania większości nauczycieli: ogłosić prawdziwy strajk” — czytamy w oświadczeniu ZZPOL wydanym w poniedziałek.

Organizatorzy strajku żądają m.in. podwyżek wynagrodzeń nauczycieli o 20 proc. od września bieżącego roku i o kolejne 30 proc. — od stycznia 2024 r., jak również — zmniejszenia liczby uczniów w klasach. ZZPOL wyraził również potrzebę zmniejszenia liczby uczniów w nowo utworzonych klasach i zmniejszenia obciążenia pracą nauczycieli z 24 do 18 godzin.

W strajku wzięły udział również szkoły z polskim językiem nauczania w stolicy oraz rejonie wileńskim

Proponuje też zapewnienie wyższej jakości pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

„MINISTERSTWO MANIPULUJE”

Navickas powiedział, że nauczyciele ocenią możliwości osiągnięcia porozumienia z MONiS po zapoznaniu się z propozycjami, ale był sceptyczny, mówiąc, że ministerstwo manipuluje liczbami.

„Kiedy zobaczymy propozycje, wtedy je ocenimy. Nie ma zbyt wiele nadziei, podają niedokładne liczby, oczywiste jest, że nie chcą naprawdę się dogadać, chcą tylko pokazać umowę, przedstawić ją opinii publicznej i nie ma zbyt wielu szans na porozumienie” — powiedział Navickas.

Twierdził on, że kierowany przez niego związek zawodowy jest gotowy do negocjacji aż do przewidzianej daty strajku i, jeżeli uda się osiągnąć porozumienie, gotowy jest do odwołania strajku „nawet rankiem tego samego dnia”.

Premier Ingrida Šimonytė twierdzi, że wynagrodzenia dla nauczycieli w wysokości do 130 proc. średniego wynagrodzenia zostaną podniesione w przyszłym roku, jak się zobowiązano w porozumieniu między stronami. Zostanie to zrealizowane w dwóch etapach — od stycznia i od września. Część żądań związku zawodowego, według niej, jest nie do urzeczywistnienia.

MINISTER JAKŠTAS „CHCE USEYSZEĆ NAUCZYCIELI”

Minister oświaty, nauki i sportu Gintautas Jakštas, odwiedzając w piątek jedno z progimnazjów w stolicy, powiedział, że chce usłyszeć nauczycieli.

„Trudno czasem nawet zrozumieć, o co chodzi w strajku, dlatego chce się rozmawiać nie z jednym przedstawicielem, ale słuchać strajkujących nauczycieli, jak widzą sytuację, dlaczego wybrali tę metodę i co mają nadzieję dzięki niej osiągnąć” — podkreślił minister.

Podkreślił, że strajk nauczycieli nie pomoże Ministerstwu Oświaty, Nauki i Sportu znaleźć więcej środków na podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli. Według Jakštasa ministerstwo przestrzega zobowiązań przewidzianych zarówno w krajowym porozumieniu ws. oświaty, jak i w umowach zbiorowych ze związkami zawodowymi nauczycieli.

„Nie znajdzie się więcej pieniędzy na skutek strajku, to jasne. Są podjęte zobowiązania i trzeba się ich trzymać” — powiedział minister.

Jeśli nie uda się osiągnąć porozumienia lub przynajmniej osiągnąć kompromis, to 29 września rozpocznie się prawdziwy strajk, który trwałby, zgodnie z przewidywaniami, przez miesiąc.

Anna Pieszko
na podst. inf. wł., BNS, lsdps.lt
Fot. Marian Paluszkiwicz

Konferencja PSML: „O tematach wrażliwych lepiej mówić w języku ojczystym”

Uzależnienia i samobójstwa wśród młodzieży były tematami przewodnimi międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez Polskie Stowarzyszenie Medyczne na Litwie. Uczestnicy z Europy i Ameryki odwiedzili nie tylko DKP i Uniwersytet Wileński, ale również Sejm.

Antoni Radczenko

Otwarcie konferencji „Samobójstwa i uzależnienia wśród młodzieży: wyzwania i rozwiązania” odbyło się na Uniwersytecie Wileńskim. Słowo powitalne wygłosił rektor uczelni prof. Rimvydas Petrauskas, który podkreślił, że współpraca jego placówki ze stroną polską rozwija się bardzo dynamicznie. Podziękował ambasadzie RP i Instytutowi Polskiemu za pomoc w jej rozwijaniu. „Odbywają się nie tylko wspólne polsko-litewskie konferencje historyków i filologów, ale również fizyków i chemików. Dzisiaj również medyków. Możemy więc spodziewać się nowych inicjatyw w najbliższej przyszłości” — oświadczył rektor.

Rektor Uniwersytetu Wileńskiego prof. Rimvydas Petrauskas dziękował Polsce za współpracę

krajach i porównać ją z sytuacją w naszym kraju. Chcieliśmy też zobaczyć i porównać sytuację na Litwie w miastach i na prowincji. Szczególnie nas interesował stan w rejonach wileńskim i solecznickim — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Eleonora Kvaščevičienė, prezes Polskiego Stowarzyszenia Medycznego na Litwie.

BRAK SPECJALISTÓW I INFORMACJI W JĘZYKU POLSKIM

Uczestnicy konferencji odwiedzili też Sejm, gdzie spotkali się z przedstawicielami parlamentarnej Komisji Zapobiegania Samobójstwom i Przemocy.

— W obecnej konferencji, moim zdaniem, najważniejsze jest to, że został poruszony bardzo konkretny temat. W tym miejscu, z całego serca, chciałbym podziękować

Polskiemu Stowarzyszeniu Medycznemu na Litwie. Bo mówimy o litewskich Polakach, litewskich Białorusinach i rosnącej liczbie Ukraińców w naszym kraju. Tu powstaje zasadnicze pytanie, na ile bariera językowa, bariera informacyjna ma wpływ na udzielenie pomocy w tym zakresie? Statystyki pokazują, że liczba samobójstw wśród młodzieży w rejonie wileńskim jest większa niż w samym Wilnie. Odczuliśmy w czasie pandemii, że faktycznie na pewnych terenach brakuje odpowiedniej informacji w języku polskim. Wydaje mi się, że mamy do czynienia równoległe z kilkoma problemami. Obiektywnie rzecz biorąc w ogóle u nas brakuje specjalistów. Trzeba zrozumieć, że kiedy człowiek chce podzielić się jakąś wrażliwą kwestią, to czymś oczywistym jest, że najlepiej wysłowić się w języku ojczystym — dzieli się z naszym dziennikiem Andrius Navickas, prezes sejmowej komisji.

POMYSŁ KONSULTACJI ONLINE I PROBLEM UKRAINY

Zdaniem posła, celem konferencji jest nie tylko dzielenie się doświadczeniem, ale jest to też dobre miejsce na zastanowienie się nad rzeczywistymi rozwiązaniami. Jednym z takich potencjalnych rozwiązań, według rozmówcy, może być możliwość konsultacji online ze specjalistą z Polski.

— Niejednokrotnie rozmawialiśmy z psychiatrami o tym, że bardzo ciężko jest udzielać konsultacji dzieciom, które się nie posługują lub słabo znają język państwowy.

MIĘDZYNARODOWY SKŁAD UCZESTNIKÓW KONFERENCJI

Konferencja odbyła się w dniach 18–19 września. Poza uczestnikami litewskimi na spotkanie naukowe przybyli goście z Ameryki Północnej, Szwecji oraz Ukrainy. Przykładowo — do Wilna przybyła członkini Polskiego Towarzystwa Suicydologicznego, Zespołu Roboczego ds. Prewencji Samobójstw i Depresji przy Radzie Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia w Polsce prof. Anna Baran, która na co dzień pracuje w Szwecji. Swoją odczyt miała też psychiatra dziecięcy, młodzieżowy i dorosłych w Katedrze Psychiatrii i Nauk o Zachowaniu na Uniwersytecie Minnesoty prof. Katarzyna J. Litak.

— Międzynarodowy skład uczestników podyktował chyba sam temat, o którym coraz częściej mówi się też u nas. Chcieliśmy zbadać i przeanalizować te tematy. Chcieliśmy zobaczyć, jaka sytuacja jest w innych

14.>>

Bo trzeba rozumieć, że na Litwie brakuje nie tylko specjalistów mówiących po polsku, ale również po rosyjsku. To jest ten język, jakim możemy się z nimi porozumieć. Dlatego musimy się zastanowić, co możemy zrobić, aby takim osobom okazać wszechstronną pomoc psychologiczną. Chciałbym podkreślić, jako polityk, że to nie jest problem polityczny. Sądzę, że wszystkie ugrupowania polityczne mogą przyczynić się do rozwiązania tego problemu — oświadcza polityk.

Navickas zaznaczył, że dużym wyzwaniem dla specjalistów będzie powojenna Ukraina.

— Trzeba zrozumieć, że nawet po zakończeniu wojny ludzie będą mieli do czynienia z zespołem stresu pourazowego. To jest bardzo specyficzny problem, do pokonania którego są potrzebni odpowiedni specjaliści. O ile się orientuję, to już teraz Ukraińcy jeżdżą na konsultacje do Izraela. Są też pomysły powołania na Litwie międzynarodowej grupy specjalistów, która mogłaby się z bliska przyjrzeć, z jakimi borykają się oni problemami — zaznaczył nasz rozmówca.

Wśród prelegentów seminarium była też prof. Katarzyna J. Litak z Uniwersytetu Minnesoty

115 UCZESTNIKÓW

Na udział w konferencji zarejestrowało się 115 osób z Litwy i innych krajów. Prezes stowarzyszenia medycznego poinformowała, że organizacja tego typu konferencji zajęła im ok. pół roku.

— Sądzę, że uczestnicy bardzo chętnie przyjechali do Wilna i nie tylko po to, by podzielić się własnym doświadczeniem, ale też by zaczerp-

nąć informacji od swych kolegów. To nie są zwykli psychiatry, tylko osoby specjalizujące się w psychiatrii dziecięcej. Chcemy też porozmawiać o tym, co można zrobić konkretnego w danej dziedzinie — zaznaczyła Eleonora Kvaščevičienė.

Z kolei 20 września, w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, odbyło się seminarium „Samobójstwa i uzależnienia wśród dzieci i młodzieży — porozmawiajmy”, które w pierwszej kolejności było skierowane do pracowników socjalnych, psychologów, pedagogów specjalnych, nauczycieli, wychowawców oraz rodziców. Prelegentami wydarzenia byli dr Ewa Woydyłło-Osiatyńska oraz prof. Katarzyna J. Litak. Seminarium moderowały Lucyna Narkiewicz-Skórko i Wioleta Purpurowicz. Organizatorami konferencji byli: Polskie Stowarzyszenie Medyczne na Litwie oraz Wydział Medyczny Uniwersytetu Wileńskiego we współpracy z Komisją ds. Zapobiegania Samobójstwom i Przemocy Sejmu RL, Narodową Radą Zdrowia, Polfrą Tarchomin S.A. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

„Chcieliśmy zobaczyć, jaka sytuacja jest w innych krajach i porównać ją z sytuacją w naszym kraju” — poinformowała prezes PSML Eleonora Kvaščevičienė

Wizyta Franciszka w Marsylii

Papież Franciszek uda się do francuskiej metropolii śródziemnomorskiej Marsylii w dniach 22-23 września. Jak sam podkreśla, wizyta ta nie jest wizytą państwową we Francji, ale wizytą duszpasterską w regionie Morza Śródziemnego. Papież udaje się do portowego miasta Marsylia: synonimu otwartości, ale także przestępczości i konfliktów społecznych. Skupi się na problemach i możliwościach regionu w kwestiach migracji, zauważa w komentarzu rzymski korespondent niemieckiej agencji katolickiej KNA.

Celem wizyty papieża jest udział w zakończeniu III Spotkania Krajów Śródziemnomorskich (Rencontres Méditerranéennes). W czterodniowym spotkaniu weźmie udział około 70 biskupów, przedstawiciele religii i młodzieży z całego regionu śródziemnomorskiego. Na stadionie klubu piłkarskiego Olympique Marsylia Franciszek odprawi Mszę św. z udziałem ok. 60 000 wiernych.

■
KAI

Celem wizyty papieża jest udział w zakończeniu III Spotkania Krajów Śródziemnomorskich Fot. EPA-ELTA

Francja i Polska najczęściej odwiedzane przez papieży we współczesnej historii

Do czasu wizyty papieża Franciszka w Marsylii we Francji Polska była krajem, który przyjmował papieża najczęściej razy. W sumie jedenaście razy: Jan Paweł II był dziewięć razy, Benedykt XVI raz i Franciszek raz. Teraz, w piątek 22 września, kiedy Ojciec Święty postawi stopę w Marsylii, witany przez prezydenta Emmanuela Macrona, Francja również zajmie pierwsze miejsce wśród krajów, które gościły papieża najczęściej razy w czasach współczesnych, na równi z Polską, z 11 wizytami trzech papieży: Karola Wojtyły, Josepha Ratzingera i Jorge Mario Bergoglio.

W ostatnich dziesięcioleciach, od 1980 r., trzech papieży postawiło stopę na terytorium Francji, w tym na wyspie Reunion (Ocean Indyjski), która jest departamentem zamorskim „fille aînée de l'Église” — „najstarszej córki Kościoła”.

Dziewięć podróży zagranicznych Pawła VI, 104. Jana Pawła II, 24. Be-

nedykta XVI i 43. Franciszka mieszczą się w definicji „zagranicznych podróży papieży w epoce współczesnej” i do tej pory jest ich w sumie — 180. Pierwszą z nich była pielgrzymka papieża Pawła VI do Ziemi Świętej podczas Soboru Watykańskiego II w 1964 r. Punktem wyjścia dla statystyki dotyczącej czasów współczesnych jest historia papieża Piusa VII (Barnabas Niccolò Maria Luigi Chiaramonti, papież w latach 1800-1823), który został przymusowo wygnany do Fontainebleau (czerwiec 1812 r.) przez Napoleona I i zmarł w Watykanie wkrótce po powrocie do Rzymu.

Wracając ze Światowych Dni Młodzieży w Lizbonie do Rzymu papież Franciszek powiedział: „Pojechałem do Strasburga, pojedę do Marsylii, ale nie do Francji... [zartobliwym tonem] Jest pewien problem, który mnie niepokoi, a mianowicie problem rejonu Morza Śród-

ziemnego. Dlatego jadę do Francji. Wykorzystywanie migrantów jest przestępstwem”.

Podróże papieży do Francji w czasach współczesnych:

Papież Jan Paweł II: 1. 30 maja – 2 czerwca 1980 r.; 2. 14 sierpnia – 15 sierpnia 1983 r.; 3. 4 października – 7 października 1986 r.; 4. 8 października – 11 października 1988 r.; 5. 1 maja – 2 maja 1989, Reunion (podróż na Madagaskar, do Zambii i Malawi); 6. 19 września – 22 września 1996 r.; 7. 21 sierpnia – 24 sierpnia 1997, Paryż (Światowe Dni Młodzieży 1997 r.); 8. 14 sierpnia – 15 sierpnia 2004 r.

Papież Benedykt XVI: 1. 12 września – 15 września 2008 r.

Papież Franciszek: 1. 25 listopada 2014 r. – Strasburg, Parlament Europejski i Rada Europy; 2. 22 i 23 września 2023 r. – Marsylia, III Spotkanie Krajów Śródziemnomorskich (Rencontres Méditerranéennes).

■
KAI

Abp Szewczuk o spotkaniu z papieżem i rozmowach o »rasyzmie«

„W jasny i zrozumiały sposób wyjaśniliśmy papieżowi Franciszkowi, że mit o wielkiej rosyjskiej kulturze przekształcił się w ideologię »rosyjskiego świata«, którą uczeni określają dziś nowym terminem »rasyzm« — powiedział arcybiskup większy kijowsko-halicki Światosław Szewczuk, w swoim tradycyjnym przesłaniu wideo w 83. tygodniu wojny na pełną skalę, którą „rosyjski okupant sprowadził na spokojną ukraińską ziemię”.

Zwierzchnik Ukraińskiego Kościoła Grekokatolickiego (UKGK), zauważył, że wróg używa przeciwko Ukrainie wszelkiej dostępnej broni — od okrętów podwodnych po wyrafinowane rakiety i lotnictwo strategiczne. „Ciężkie, krwawe walki toczą się na całej linii frontu. Ale nasza armia, nasze dziewczęta i chłopcy, krok po kroku wyzwalają ukraińskie miasta i wsie. Modląc się za nich, dziękując im za ten tydzień, który przeżyliśmy i odzyskaliśmy okupowane przez wroga tereny, mówimy: Ukraina trwa! Ukraina walczy! Ukraina się modli!” — powiedział abp Szewczuk.

Arcybiskup nawiązał do zakończonego w zeszłym tygodniu w Rzymie Synodu Biskupów UKGK, który był „bezprecedensowy w historii naszych działań synodalnych”. „45 biskupów z całego świata przybyło do Rzymu, aby mówić jednym głosem do całego świata, jednym sercem i jednymi ustami w imieniu długo cierpiącej Ukrainy. Odbył się Synod Nadziei, jak go nazwaliśmy. I dziś możemy już powiedzieć, że ta nadzieja nas nie zawiodła. Co więcej, przekroczyło to nasze oczekiwania” — powiedział abp Szewczuk. Zaznaczył, że uwaga społeczności światowej skupiła się w Rzymie na działaniach UKGK, że dziennikarze, politycy i osoby publiczne chciały usłyszeć głos Kościoła ukraińskiego. „Rozmawialiśmy ze zwierzchnikami i przedstawi-

cielami Kościoła katolickiego nie tylko w Kurii Rzymskiej, ale także z całego świata. Stojąc przed obliczem Jego Świątobliwości Papieża Franciszka, każdy z naszych biskupów mógł zwrócić się do niego w imieniu swojego narodu, swojej diecezji, swojego ludu. A teraz wracamy do domu pełni nadziei, pewni, że Kościół powszechny wspiera naród ukraiński” — powiedział abp Szewczuk.

Zwrócił uwagę, że spotkanie z papieżem było dla biskupów szczególne. „Należy podkreślić, że komunikując się z nami, papież sam się korygował, eliminując różnego rodzaju nieporozumienia, które wiązały się z jego wypowiedziami. Biskup Rzymu bardzo uważnie wysłuchał bólu i rozczarowania, które przedstawili mu nasi biskupi. Wyjaśniliśmy mu w jasny i zrozumiały sposób, że mit o wielkiej rosyjskiej kulturze przekształcił się w ideologię »rosyjskiego świata«, którą uczeni określają dziś nowym terminem »rasyzm« — powiedział

arcybiskup. Przypomniał słowa papieża Franciszka w odniesieniu do najnowszych ideologii, który powiedział: „Prawdziwy ból jest wtedy, gdy dziedzictwo kulturowe narodu ulega »rozcieńczeniu« i jest poddawane manipulacjom ze strony pewnej władzy państwowej, w wyniku czego przekształca się w ideologię, która niszczy i zabija. To wielka tragedia, gdy taka ideologia wdziera się do Kościoła i zastępuje Ewangelię Chrystusa”. Zwierzchnik UKGK zakończył: „Dlatego dzisiaj mówimy: nasi biskupi wypełnili swoją misję i powracają do swojego narodu, aby nadal modlić się i pracować na chwałę Boga i dla dobra narodu ukraińskiego”. Abp Szewczuk poinformował, że w minioną niedzielę biskupi z Ukrainy i krajów europejskich przybyli do Grecji, do wspólnoty UKGK w Atenach na spotkanie, aby wspólnie zastanowić się, jak przemówić do serc narodów europejskich o bólu i cierpieniu Ukrainy. ■

KAI

■ Mit o wielkiej rosyjskiej kulturze przekształcił się w ideologię „rosyjskiego świata”, którą uczeni określają dziś nowym terminem „rasyzm” Fot. EPA-ELTA

„Wilia” kontynuuje twórcze podróże

Dla Polskiego Zespołu Artystycznego Pieśni i Tańca „Wilia” minione lato było okresem pełnym koncertów i podróży. Początek jesieni też był okresem niezwykle twórczym.

Justyna Giedrońc

Na początku września „Wilia” wzięła udział w III Festiwalu Lachów i Górali w Piwnicznej Zdroju.

— Zaproszenie do udziału w wydarzeniu wpłynęło dosyć nieoczekiwanie. Pewnego dnia zadzwonił do mnie pan Tomasz Różniak, sekretarz generalny Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i zaproponował zespołowi gościnny występ podczas III Festiwalu Lachów i Górali w Piwnicznej Zdroju — opowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Renata Brasel, kierowniczka artystyczna i chórmistrzyni zespołu.

W ZMNIĘSZONYM GRONIE

Ponieważ nie planowano zauszu tego wyjazdu, a i festiwal odbywał się na początku września, już po zakończeniu okresu urlopów, wiliowcy wyruszyli w zmniejszonym gronie.

— Pojechała tylko grupa wokalna, bo nie wszystkim udało się załatwić urlopy. Po pokonaniu ponad 900 km zostaliśmy bardzo serdecznie przyjęci przez organizatorów festiwalu. Zamieszkaliśmy w górach, w pięknym

■ Do Piwnicznej Zdroju pojechała tylko grupa wokalna

Gminnym Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Ptaszkowej. Otaczały nas piękne widoki i bardzo gościnni ludzie. Festiwal odbywał się w Piwnicznej Zdroju, o godzinę jazdy autobusem od miejscowości, w której mieszkaliśmy. Jest to festiwal regionalny, w którym wzięło udział ponad 30 zespołów folklorystycznych z pobliskich miej-

sowości, ze stron podhalańskich, z Nowego Targu i in. Jako jedyny zespół z zagranicy wystąpiliśmy gościnnie na zakończenie festiwalu — opowiada Renata Brasel.

„Wilia” zaprezentowała publiczności piosenki o Wilnie, utwory ludowe i autorskie.

19.>>

■ Wiliowcy wystąpili gościnnie na III Festiwalu Lachów i Górali w Piwnicznej Zdroju

18.>>

— Nasz występ był urozmaice-
niem programu festiwalowego, był
udany i gorąco oklaskiwany. Lu-
dzie dziękowali nam, prosili o płyty.
Śpiewaliśmy także podczas mszy
polowej w miejscowym kościele.
Na zakończenie mszy wykonaliśmy
pieśń religijną „Barka”. Szczególnie
wzruszyło nas kazanie księdza, któ-
re wygłosił w gwarze góralskiej oraz
śpiewane przez dziewczęta białym
głosem psalmy. Dla nas niezwykle
ciekawie było posłuchać takiego spie-
wu — dzieli się ciekawostkami z po-
droży nasza rozmówczyni.

ZWIEDZANIE MALOWNICZYCH OKOLIC I LETNIE WOJAŻE

W towarzystwie lokalnego prze-
wodnika wiliowcy zwiedzali poblis-
kie miejscowości.

— Byliśmy w Krynicy Zdroju, ku-
rortcie znanym z leczniczych wód
mineralnych, bogatej historii i prze-
pięknymi krajobrazów, a także w
Muzeum Pszczelarstwa i Skansenie
Pszczelarskim w Stróżach. Z wycieczki
wróciliśmy pełni najlepszych wra-
żeń — dodaje rozmówczyni.

Niezapomnianą była też letnia
podróż wiliowców, której celem był
m.in. występ na Międzynarodowym
Festiwalu Folklorystycznym. Udział
w festiwalu wzięły zespoły folklor-
ystyczne z Bułgarii, Turcji, Słowacji,
Rumunii, Izraela. Młodzież miała
więc okazję poznać i podziwiać folk-
lor tych krajów, nie mniej piękny, ale
inny niż polski. Wiliowcy odwiedzili
Budapeszt, Bratysławę i Wiedeń, a na
zakończenie Koszęcin, gdzie mieści
się siedziba Zespołu Pieśni i Tańca
„Śląsk” im. Stanisława Hadyny.

Zespolacy zwiedzili Budapeszt i
okolicę, zakole Dunaju, muzea i wiele
ciekawych miejsc.

— Podróż obfitowała nie tylko w
zwiedzanie. Mieliśmy też warsztaty
wokalne, taneczne i etnograficzne,
które przeprowadzili zawodow-
cy z zespołu „Śląsk” — wspomina
Renata Brasel.

WYJĄTKOWY PUNKT PODRÓŻY

Wyjątkowym punktem pro-
gramu wyprawy była gościna
w pałacu w Koszęcinie, w któ-

Jednym z punktów programu zwiedzania było Muzeum Pszczelarstwa i Skansen Pszczelarski z Stróżach

rym obecnie mieści się sie-
dziba Zespołu Pieśni i Tańca
„Śląsk” im. Stanisława Hadyny.
Tancerze i chórzyci mieli tu do-
skonałą okazję szlifować swoje
umiejętności podczas warsztatów,
które poprowadzili tacy fachowcy,
jak dr Karolina Banach czy Alek-
sandra Żaczkova. Oprócz warsz-
tatów wokalnych i tanecznych
były też warsztaty etnograficzne,
podczas których m.in. o zna-
czeniu poszczególnych elemen-
tów stroju opowiadała etnograf
Ewa Kruszyna.

PODRÓŻE „MAŁEJ WILII”

Minione lato było bogate w nie-
zapomniane wrażenia także dla
młodszej grupy tancerzy „Wili”.
Najmłodsi wiliowcy zwiedzili Pol-
skę, Czechy, Austrię, a także szli-
fowali swoje umiejętności arty-
styczne pod okiem instruktorów z
Państwowego Zespołu Ludowego
Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Ta-
deusza Sygietyńskiego. Dzieci po-
znały stroje, tańce i zwyczaje róż-
nych regionów Polski. ■

Fot. archiwum „Wili”

■ W towarzystwie przewodnika wiliowcy zwiedzali pobliskie miejscowości

Jak wyjść z „dołka”?

Przede wszystkim rozpoznać, nazwać i zaakceptować swój stan.

Po drugie: dać sobie zapewnienie, że ten stan jest chwilowy i będzie trwał tak długo, jak tego potrzebujemy, czy na to pozwolimy. Możemy założyć, że mamy potrzebę przeżyć te negatywne, aczkolwiek ludzkie emocje, jak na przykład bezsilność, strach, smutek, rozczarowanie, itp. Potraktujmy ten stan, jako odpowiedź naszej wrażliwej duszy na to, co się dzieje wokół nas, albo na to, co nas personalnie dotknęło. Zaufajmy sobie, że ten stan potrwa tyle ile trzeba i na pewno nie będzie trwał całe nasze życie.

Po trzecie: odpowiedzmy sobie szczerze na dość retoryczne, ale konieczne z punktu widzenia pracy naszego umysłu pytanie: „Co jest dla mnie korzystne?”. Rozpiszmy sobie swoisty algorytm, zwłaszcza, jeśli jesteśmy wzrokowcami (rozważając dwie opcje: zostaję w dołku i wychodzę z dołka).

Wypiszcie korzyści wynikające dla Was z każdej z tych decyzji. Może się okazać, że wolicie tkwić w dołku, bo dla Was jest to korzystniejsze (opieka domowników, troska przyjaciół, wyręczanie w codziennych obowiązkach, „wolne” od podejmowania decyzji). Zmierzcie się z tym.

Fot. Pixabay.com

Jak uwierzyć w siebie

■ Zauważaj, kiedy zaczynasz czuć się źle i co wtedy o sobie myślisz Fot. Freepik.com

Uwierz, że możesz coś zmienić — skoro masz problem z wiarą w siebie, to zapewne trudno ci w ogóle uwierzyć, że to może się zmienić. A jednak Twój poziom samooceny nie jest czymś odgórnie ustalonym i niezmiennym. Tak, jak z jakiegoś powodu przestałeś/-łaś wierzyć we własne siły, tak samo może stać się coś, co to odwróci. Oczywiście nie zadziewaj się to w jeden dzień, niemniej dzięki pracy nad sobą naprawdę możesz zacząć czuć się znacznie lepiej.

Zauważaj, kiedy zaczynasz w siebie wątpić. Uważność to słowo-klucz w pracy nad wiarą we własne siły. Zauważaj, kiedy zaczynasz czuć się źle i co wtedy o sobie myślisz. Może być tak, że łapie cię przygnębienie, bo np. znowu zgodziłaś/-łeś się wyświadczyć komuś przysługę, chociaż obiecywałaś/-łeś sobie, że to się nie powtórzy. Zamiast powtarzać sobie: „jestem do bani, nie umiem powiedzieć zwykłego: nie”, zastanów się, dlaczego właściwie boisz się odmówić. Co powoduje, że reagujesz tak, a nie inaczej? Co stałoby się, gdybyś jednak z twojej strony padła grzeczna odmowa?

Odkryj swoje mocne strony. Kolejny krok to zastanowienie się nad swoimi mocnymi stronami. Wypisz je, starając się patrzeć na siebie trochę z „boku”. Masz zrobić to po to, aby uświadomić sobie, że jesteś wartościowym człowiekiem. Masz mnóstwo zalet.

Zastanów się, co ci najbardziej w sobie przeszkadza. Co twoim zdaniem najbardziej obniża twoją samoocenę czy też ogranicza wiary we własne siły? Staraj się określić konkrety: „nie wierzę w to, że potrafię coś zrobić”, „mam problem z asertywnością, przez co czuję się źle”, „boję się, że wyjście z inicjatywą sprawi, że ktoś mnie wyśmieje”.

Zadbaj o wiedzę i umiejętności. Załóżmy, że czujesz się źle ze sobą, ponieważ nie potrafisz przedstawić swojego zdania na firmowym spotkaniu. Jak możesz zadbać o to, by wypaść dobrze? Poczytaj o odpowiedniej postawie i modulacji głosu. Zaczynaj ćwiczyć przed lustrem — np. staraj się likwidować wszelkie „yyy” oraz „eee”, które pojawiają się podczas budowania zdania. Zastanów się, co dokładnie chcesz powiedzieć na zbliżającym się spotkaniu. A potem wyjdź poza swoją strefę komfortu i przełam się.

Nie neguj komplementów i słów uznania pod swoim adresem. Brak wiary we własne możliwości oraz niska samoocena przejawiają się w sposobie odbierania miłych słów pod swoim adresem. Przykład: ktoś mówi ci, że świetnie wyglądasz, a ty odpowiadasz: „Daj spokój, to stare ciuchy” itd. Przestań sobie umniejszać. Naucz się odpowiadać: „Dziękuję, to bardzo miłe” i „Dzięki, naprawdę się starałem/-łam”.

Jak czerpać radość z życia

Jedną z podstawowych zasad psychologii mówi, że to, jak myślimy, wpływa na to, jak się czujemy.

1. Naucz się doceniać to, co masz. Rozejrzyj się wokół siebie — ile dobroci i bezinteresowności doświadczasz codziennie. Pomyśl chwilę o tym, co otrzymujesz od życia. Postaw sobie za cel znalezienie przynajmniej pięciu pozytywnych rzeczy. Masz dobrą pozycję w pracy, zdrowe dzieci, spełniasz się zawodowo, ostatnio lepiej układa ci się z rodzicami? Nie poprzestawaj na tym. Naucz się cieszyć z drobiazgów, takich jak słoneczny dzień, rozmowa z przyjaciółką czy uśmiech mijanej na ulicy osoby.

2. Zrób listę cech, które w sobie lubisz. Trzymaj ją w portfelu na wypadek gorszego nastroju.

3. Gdy dopadną cię przykre myśli, pomyśl o czymś pozytywnym lub przez chwilę zajmij się tym, co lubisz robić.

4. Zadbaj o bliskie relacje. Jeśli ci zależy na jakiejś osobie, a czujesz, że nie masz dla niej ostatnio czasu, zadzwoń i umów się na spotkanie. Sprawisz radość nie tylko jej, ale też sobie. Może pójdziecie razem na basen, a może po prostu na lody? Naukowcy odkryli, że łyżka lodów pobudza ten sam ośrodek przyjemności w mózgu co wygrana pieniądze.

5. Świętuj sukcesy z przyjaciółmi i rodziną. Przeżywanie ważniejszych

momentów w życiu w towarzystwie pomaga poczuć się częścią większej grupy wsparcia.

6. Złap wytchnienie od pracy. Nawet kilkudniowy urlop lub weekendowy wypad za miasto może przywrócić stan równowagi. Codzienną rutynę zamień na wspaniałe towarzystwo, klimat, ruch, bliskość natury oraz możliwość dogadzania sobie. Zastanów się, w jaki sposób chcesz spędzić czas wolny od pracy. Jeśli masz rodzinę, spróbuj poszukać rozwiązań, które zaspokajałyby potrzeby każdej z osób.

7. Zostań swoim najlepszym przyjacielem. Przestań się krytykować, karcąc za potknięcia i stawiać sobie nierealne wymagania.

8. Każdego dnia spraw sobie jakiś podarunek. Może to być drobiazg, np. poranna kawa przy ulubionej muzyce, kąpiel z użyciem olejku zapachowego czy własnoręcznie wykonana biżuteria.

9. Zadbaj o siebie. Pozwól sobie na pół godziny odpoczynku, idź na spacer. Możesz umówić się na wizytę u fryzjera lub masażysty. To tylko propozycje. Usiądź i spisz własne pomysły, jak możesz o siebie zadbać.

10. Znajdź osobę bardziej potrzebującą od ciebie i dowiedz się, co możesz dla niej zrobić. Może twoja sąsiadka rozchorowała się i nie ma siły wyjść z psem albo potrzebuje, żeby ktoś ją wyręczył z zakupami. ■

Jak brak przyjaciół wpływa na nasze życie?

Człowiek w swej naturze jest istotą stadną. Według naukowców, potrzeba kontaktów społecznych jest tak duża, że osoby odizolowane od innych ludzi dążą do tworzenia paraspołecznych relacji, na przykład ze zwierzętami czy bohaterami programów telewizyjnych.

Ludzie bez przyjaciół mogą być bardziej narażeni na zaburzenia depresyjne, a w starszym wieku na choroby otępienne. Naukowcy twierdzą, że izolacja społeczna i brak przyjaciół wpływa na nasze zdrowie tak samo jak wypalanie piętnastu papierosów dziennie. Nie mając przyjaciół możemy czuć się samotni. Samotność może nie być aż tak dotkliwa, jeśli posiadamy dużą rodzinę, dzieci. Wówczas rodzina pochłania naszą uwagę, choć brak przyjaciela również może doskwierać. Natomiast, kiedy jesteśmy całkiem sami, albo w naszym związku pojawiają się problemy, brak przyjaciół jest szczególnie dotkliwy. Samotność bywa bardzo bolesna. Nawet, jeśli nasze życie wypełnione jest po brzegi pracą i domowymi obowiązkami, to przychodzi taki moment, kiedy chcielibyśmy porozmawiać z kimś spoza najbliższego otoczenia. Z kimś, kto jest trochę z boku i może bardziej obiektywnie spojrzeć na problemy, które nas dotykają.

Str. opr. Honorata Adamowicz
na podst. zwierciadlo.pl, focus.pl,
zdrowiewpraktyce.pl
Fot. Pixabay.com

Przeżywanie ważniejszych momentów w życiu w towarzystwie pomaga poczuć się częścią większej grupy wsparcia Fot. Pixabay.com

Makaron z cukinią i fetą

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Makaron z cukinią i z serem feta to pyszny i lekki obiad. Doprawiony do smaku czosnkiem, ziołami prowansalskimi, pieprzem z dodatkiem świeżych pomidorów zadowoli każde podniebienie, a przygotowanie tego dania zajmuje tylko kilka minut. Makaron smakuje najlepiej teraz — gdy warzywa są świeże, prosto z ogrodu.

Składniki:

• 200 g makaronu kokardki • 1 cukinia (600 g) • 1 cebula • 2 średnie pomidory • 2 ząbki czosnku • 1/2 opakowania sera feta • sól • pieprz • łyżeczka ziół prowansalskich • 1/4 szklanki mleka • 1 łyżka oleju

Wykonanie:

Makaron ugotować al dente w lekko osolonej wodzie, odcedzić i zostawić trochę wody od gotowania makaronu (przyda się do sosu). Cebulę obrać i pokroić w kostkę. Cukinię umyć i pokroić w kostkę. Jeśli cukinia

■ Fot. Freepik.com

ma grubą skórę — lepiej ją obrać i wydrążyć miąższ razem z nasionami. Na patelni rozgrzać olej i zeszklić cebulę, dodać drobno posiekany czosnek i cukinię, wszystko smażyć mieszając, zmniejszyć grzanie, doprawić do smaku solą, pieprzem, ziołami prowansalskimi i wolno dusić. Gdy cukinia lekko zmięknie — dodać pokruszony

ser feta, trochę zostawić do posypania po wierzchu, dodać mleko i chwilę dusić. Na koniec dodać pokrojone pomidory. Do sosu włożyć ugotowany makaron, wymieszać, dolać trochę wody z gotowania makaronu. Gotowy makaron wyłożyć na talerze, posypać po wierzchu pokruszoną fetą i udekorować listkami świeżej bazylii. ■

Suszone pomidory w oleju

Domowe suszone pomidory w oleju, z dodatkiem czosnku i ziół prowansalskich — to pyszny dodatek do sałatek, ale też do wielu innych dań. Możemy znaleźć je w każdym sklepie, ale wykonane w domu smakują najlepiej. Przepis nie jest trudny, ale zrobienie pomidorów wymaga trochę czasu. Pomidory powinny być twarde, mięsiste — moim zdaniem, najlepsze są odmiany Lima. Suszyć możemy je w piekarniku lub w suszarce do owoców.

Składniki:

• 2,5 kg pomidorów • 3 szklanki oleju roślinnego • 1 łyżeczka czubata soli kamiennej do przetworów • 2 łyżki octu 10% • 4-5 ząbków czosnku • 2 łyżeczki czubate ziół prowansalskich • 1 łyżeczka oregano

Wykonanie:

Pomidory umyć i osuszyć. Z każdego pomidora odkroić piętke i przekro-

ić go na pół, a następnie łyżeczką wydrążyć nasiona razem z sokiem, dzięki temu pomidory szybciej się wysuszą. Większe połowki przekroić jeszcze na pół, a mniejsze zostawić. Formy wyłożyć papierem do pieczenia (użyłam foremek jednorazowych), ułożyć pomidory dosyć ciasno skórką do dołu i posypać je po wierzchu solą. Pomidory suszyłam w piekarniku jednocześnie na dwóch blachach na najniższych poziomach, ale przekładałam foremki po godzinie suszenia z dołu na górę, a z góry na dół. Suszyłam w temperaturze 80 stopni z termo obiegiem, przy uchylonych drzwiczkach piekarnika, w sumie trzy godziny. Pomidory można suszyć w suszarce do owoców.

Dobrze ususzone pomidory są miękkie, nie kruszą się, ale nie może po ściśnięciu wyciekać sok. Suszone pomidory przekładamy do miski, dodajemy zioła, ocet i wszystko mieszamy. Słoiki umyć, wyparzyć i

osuszyć. Do każdego słoika włożyć kilka plasterków pokrojonego ząbka czosnku, dodać pomidory — nie za dużo, ponieważ gdy wlejemy olej, pomidory trochę zwiększą swą objętość. Olej podgrzać do 100 stopni, nie zagotować, lepiej użyć termometru. Zalać pomidory tak, aby były przykryte i szybko zakręcić słoiki, a następnie odwrócić je do góry dnem. Należy robić wszystko ostrożnie, aby się nie poparzyć. ■

■ Fot. autorka

Krzyżówka

Bunt przeciw władzy	Głosy lwów	Ją też można pokpić	Grecki bóg krwawej wojny	Kobięcy urok Dawna Polka	Penélope z kina	Drapieżna ryba rzeczna									
				Między dniem i nocą											
Pałac pod Paryżem Np. safari Pora	3				Wskazywane intruzowi	Tarcza z mitów greckich									15
					Główna część reaktora										
					Wojak strzelający belkami	Józef, wojak Haska	Zły zwyczaj								
Rzadkie imię m. Tańcząca Łoda	Malowane życzenia	7	Kowno lub Możejki												
				Spór, branie się za łby											
Jedzenie z apetytem	Nie dla kota ...	Wehikuł Jurija Gagarina		Okrzyk na cześć zwycięzcy Chuck z kina akcji											
Gatunek zboża na jagły Wyciąg z roślin, odwar, esencja	9			Zastąpi każdą kartę											
Wyśmienity mówca	Cesarz „piroman”		Cechuje obcą kulturę		Otwór elewatora Kurhan, mogiła										13
O Amerykaninie Mięśny w uszku Ekspozycja		Na nim aparat, kamera		Duchowny Kościoła katolickiego		Rączka podbieraka									
Rodzaj ściąg															
Izba nad sejmem	4	Gładka powłoka ściany													
Leczy nałogi	Rodzaj amantki filmowej														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 19-20 WRZEŚNIA

Poziomo: PASSA - ŁAJBA - SUPERSAM - DOLINA - ZARYS - TAKSI - BIGOTKA - CARREY - ARANŻ - ESEMES - SAKRA - ATENEUM - METAN - OGROM - JOSE - ESKADRA - MOST - SKARGA - HANZA - MONOPOLÓWKA - KOMAR - BASY - WIÓR - EMMY - FERIE - OBMIAR - ETAN - KALI - OTAWA - AWARIA

Pionowo: PSOTKA - SAMOUK - MOMENT - PAULA - RWETES - ATOM - SPIKER - METEOR - NAWIEW - SENS - ELENA - GLORIETA - KARAIBY - SENEKA - OBRONA - ŁAZĘGA - SMOK - HALA - FAMA - ORKA - GAMA - ÓSEMKA - RUTA - KORDON - WYMIAR - OBCY - KNUR - ORSZAK - MALI - STAŻ - ARMATA - ASYRIA

Hasło: Uznanie czytelników

Uśmiechnij się!

Po powrocie ze szkoły:

— Wiesz, tato, Jacek nie przyniósł dziś do szkoły kapci i pani odesłała go do domu. No i mamy świetny pomysł!

— Tak? Ciekawe, jaki?

— Jutro bez kapci przychodzi cała klasa!!!

Rozmowa w pracy:

— Marku, jaka jest twoja ulubiona melodia?

— Od kiedy urodził się nam Maciuś — „Cicha noc”...

Jasiu pyta brata:

— Kto najdalej rzuca tarczą?

A na to starszy brat:

— Nie wiem... A ty wiesz?

— Tak, wiem.

— Kto?

— Kelner jak się mu podstawi nogę.

Ksiądz pyta podczas katechezy:

— Co to jest pycha?

— Pycha jest wtedy, jak mama ugotuje coś dobrego.

Idzie student fizyki ulicą, zaczepia go babka:

— Do kościoła to dobry kierunek?

— Dobry — odpowiada student.

Babka odchodzi, a student do siebie:

— Kierunek dobry, ale zwrot przeciwny.

Majster na budowie pyta się robotnika:

— Dlaczego ty nosisz po jednej desce, a Nowak po dwie?

— Bo to leń. Nie chce mu się dwa razy chodzić.

Przychodzi ojciec Jasia na zebranie i mówi do wychowawczyni:

— Czy mój syn zrobił jakieś postępy?

Na co nauczycielka odpowiada:

— Tak! Lepiej podrabia pana podpisy!

Mama do Jasia:

— Kiedy wreszcie poprawisz te dwie jedynki z matematyki?

— To nie takie proste, nauczycielka nie wypuszcza dziennika z rąk!

SPEKTAKL MUZYCZNY
wg poezji K. I. Gałczyńskiego
oraz szlagierów lat 30-tych

Na wileńskiej ulicy

No. 36 B. Edilion D. Vlasov. Vilna

Vilna

Perspective de St. Georges

Haris wltany tony.

DATA: **28 października**
19:00
MIEJSCE: **Teatr LEGENDOS**
(ul. Kalvarijų 85)
CENA: **15-25 €**
(w cenie lampka wina)

WYKONANIE

Reżyseria: Lila Kiejzik
Wokal: Jolanta Tankielun-Gryniewicz,
Justyna Stankiewicz, Ewa Rauluszewicz
Poezja: Edward Kiejzik, Marek Pszczolowski,
Łukasz Kamiński, Justyna Stankiewicz
Muzyka: Jurgita Umaraitė, Gerard Łatkowski,
Romuald Piotrowski, Daniel Gancewski

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. 8 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. 8 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska.

Tel. 8 602 05 044

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu.

Tel. 8 611 33 626

Kupię samochód terenowy (lit. visureigis). Tel. 8 688 56 717

Kupujemy ziemię, las, suchy las. Cięcia sanitarne. Rozliczamy się od razu.

Tel. 8 606 01 125

Kupię dokumenty (wniosek) na działkę ziemi niepodlegającej zwrotowi. Rozliczamy się od razu.

Tel. 8 692 88 088

Kupujemy działki pod budowę w Wilnie i rejonie wileńskim. Wykonujemy projekty. Szybkie rozliczenie.

Tel 8 606 01 125

USŁUGI

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. 8 670 06 868

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonalny zespół wykona prace wyburzeniowe. Tel. 8 678 003 83; 8 679 46 521

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiałów. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. 8 606 97 218

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. 8 677 34 202

Wykonujemy prace wysokiej jakości i w terminie: architektura krajobrazu, układanie kostki brukowej. Doświadczenie 10 lat. Wilno. Tel. 8 684 30 018

SPRZEDAŻ

Sprzedam suchą tarciłę (tzw. „piłomateriały”) o rozmiarach: 0,1x0,1x6; 0,05x0,200x6; 0,05x0,075x6; 0,02x0,12x6. Tel. 8 618 41 164

KUPIJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPIJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJĘ
TEL. (8 620) 61179

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery - monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

INFORMUOJAME APIE PARENGTĄ SKLYPO V. ŽILĖNO G. 33 NEDIDELIŲ VEIKLOS MASTŲ DETALIOJO PLANO SPRENDINIŲ KEITIMĄ

Detaliojo plano rengimo pagrindas – Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 07 d. įsakymas Nr. 30-2924/22 „Dėl leidimo inicijuoti sklypo V. Žilėno g. 33 nedidelių veiklos mastų detaliojo plano sprendinių keitimą“.

Detaliojo plano organizatorius – Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius, Konstitucijos pr. 3, Vilnius, el. p. savivaldybe@vilnius.lt.

Detaliojo plano rengėjas – UAB „Krianta“, Kalvarijų g. 129-301, 3 aukštas, 08221 Vilnius, PV Jurgita Comienė, tel. 861738752, el. p. jurgita@krianta.lt

Planavimo tikslai: Planavimo proceso inicijavimo sutarties pagrindu inicijuoti sklypo V. Žilėno g. 33 nedidelių veiklos mastų detaliojo plano (registro Nr. T00056135), patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės valdybos 2001 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. 1780V „Dėl sklypo V. Žilėno g. 33 nedidelių veiklos mastų detaliojo plano tvirtinimo“, sprendinių keitimą: pakeisti žemės sklypo plotą ir ribas prijungiant įsiterpusios valstybinės žemės plotus pagal pridedamą schemą bei nustatyti reikalingą teritorijos naudojimo reglamentą vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais. Pagal bendrąjį planą planuojama teritorija patenka į SOD-1-1 funkcinę zoną bei Inžinerinės infrastruktūros koridorių zoną.

Teritorijų planavimo dokumento sprendinių svarstymo ir derinimo stadija: bendraja tvarka.

Su detaliojo plano sprendiniais susipažinti galima nuo 2023-09-25 iki 2023-10-10 Naujosios Vilnios seniūnijoje, Vilniaus miesto savivaldybės patalpose bei institucijos internetiniame puslapyje www.vilnius.lt, projekto rengėjo patalpose (Kalvarijų g. 129-301, 3 aukštas, Vilnius) iš anksto susitarus dėl susitikimo telefonu +37061027039 ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (www.tpdri.lt, TPD Nr. K-VT-13-22-969). Vieša projekto ekspozicija numatoma nuo 2023-10-03 iki 2023-10-10 imtinai Naujosios Vilnios seniūnijoje, Vilniaus miesto savivaldybės patalpose, detaliojo plano rengėjo patalpose, aukščiau nurodytu adresu iš anksto susitarus anksčiau nurodytu telefonu.

Viešas susirinkimas vyks 2023-10-11 d. 12:00 val. projekto rengėjo patalpose bei papildomai transliuojamas gyvai internete per MS Teams platformą. Vaizdo transliavimo nuoroda: <https://teams.live.com/join/9437173400062?p=xlqprJErXIE6TxxY.susirinkimo.kodas:9dZsuL>

Pasiūlymus dėl detaliojo plano sprendinių visuomenė gali teikti detaliojo plano organizatoriui aukščiau nurodytais adresais raštu ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPDRIS), interneto tinklalapis www.tpdri.lt (rengiamo teritorijų planavimo dokumento TPD Nr. K-VT-13-22-969) per visą teritorijų planavimo dokumento rengimo laikotarpį iki viešo svarstymo pabaigos.

Zam. 2715

TVP WILNO	
7.00 S. anim. „Miś Uszatek”	
7.05 Ugotuj nam bajkę	
7.25, 17.35 S. anim. „Stacyjkowo”	
7.35 Kuchenne recepty	
8.00 Info Wilno	
8.15 Studio Wilno	
8.35 Polonia 24	
9.00 Wojciech Cejrowski - bosko przez świat	
9.25 S. „Sześć siostr”	
10.35 Na tropie przypraw	
11.00 Gra słów	
11.25 Tygiel	
11.35 Wędrowiec Polski	
12.10 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
12.35 S. „Leśniczówka”	
13.00 Info Wilno	
13.05 wojsko-polskie.pl	
13.25 Zapomniani, odzyskani	
13.30 Weterynarze z sercem	
13.55 Kabaret za kulisami	
14.45 S. „Komisariat”	
15.10 Słownik polsko@polski	
15.35 Dobre historie	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Klan”	
16.45 S. „Barwy szczęścia”	
17.10 Ugotuj nam bajkę	
17.25 Czytanie przed spaniem	
17.45 Egzamin z życia	
18.30 Niezłomni polskich kresów	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.45 S. „M jak miłość”	
20.30 Wiadomości	
21.00 Polskie Biesiady	
22.45 Informacje kulturalne	
23.00 S. „Komisja morderstw”	
23.45 Info Wilno	
00.00 Studio Wilno	
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	

6.02 Dzień dobry, Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości	
9.00 S. „Soko Leipzig”	
9.45, 23.55 S. „Komisarz Rex”	
10.35 S. „Prowincjonalna komisarz”	
11.30 S. „Diagnoza Betty”	
12.15 Euromaxx	
12.30 Kto i dlaczego?	
13.00 Przyjazna Litwa.	
14.00 15.00, 16.00 Wiadomości	
16.15 S. „Zaklinacze koni”	
17.00 S. „Obietnica”	
18.00 Kto i dlaczego?	
18.30 Ważna godzina	
19.30 Bitwa na czerpaki	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 Urodzeni tego samego dnia	
22.30 Wiadomości Rowerowe	
23.00 S. „Syndrom E”	

LRT PLUS	
6.00 Filmy anim.	
7.00 Pani chłopka	
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00 S. „MacGyver”	
11.00 Szeszkiņa 20	
12.00 Wiadomości	
13.20 Panna chłopka	
14.30 S. „Płomień”	
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Całuję. Ruta	
21.00 S. „Poważne sprawy”	
21.30 Wiadomości	
22.30 „Sędzia i kat” thriller	
00.35 S. „MacGyver”	

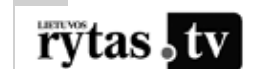
LRT PLUS	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 1000 cudów świata	
7.00 Kto i dlaczego?	
7.30 Bracia i siostry	
8.30 Menora	
9.00 Dzień dobry Litwo	
11.30 Nasza rosyjska	

ulica	
12.00, 13.30 Żyjmy jak można czyściej	
12.30 „Dalej od miasta”	
13.00 Zaczynaj od siebie	
14.00 „Żyję w świecie iluzji”	
14.30 „Jugostawia. Po drugiej stronie lustra” film dok.	
15.30 Euromaxx	
15.45 S. „Służyć i bronić”	
16.45 Dzień dobry Litwo	
19.00 Książkowe szczyry	
19.30 Film dok.	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 „Balon” dramat	
23.40 Algirdas Latenas czyta wiersze Antanasa Strazdas	
00.00 Wiadomości DW (ros.)	
00.15 Dziś na świecie (ros.)	

3	
6.00 Seriale anim.	
7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”	
8.55 S. „W wirze miłości”	
10.00 S. „Barrister Babu”	
11.00 S. „Kobiety lekarz”	
12.00 S. „Zranione serce”	
14.00 S. „Macocho”	
15.00 S. anim.	
16.00 TV 3 wiadomości	
16.30 TV Pomoc	
18.30 TV3 wiadomości	
19.30 „Gliny”	
20.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”	
21.00 S. „Zakochani”	
21.30 Wieczorne wiadomości TV3	
22.30 „Hazardzista” thriller	
00.55 S. „Bosch”	

BTW	
6.15 S. „Ślepa strefa”	
7.15, 13.30 Zasady mojej kuchni	

9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
10.30 S. „CSI. Miami”	
11.30 S. „Mentalista”	
12.30 S. „Ślepa strefa”	
14.50 S. „Policja wodna”	
17.00 Dzień info	
17.30 S. „Mentalista”	
18.30 S. „CSI. Miami”	
19.30 S. „Seal Team”	
20.30 „Ale numer!”	
21.00 „VI Batalion” dramat	
23.45 „Kod dostępu” film fab.	

5.30, 13.00 Nowy dzień	
6.30 S. „Jasnowidz”	
7.30 Moje miejsce	
8.00 S. „Tajemnice”	
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	
12.00, 18.30, 23.00 Anatomia mieszkania	
12.30 Rozmowy nad morzem	
14.00, 0.30 S. „Ślad”	
15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”	

17.00 „Jesteśmy światem” koncert	
18.20 Sport. Pogoda	
20.00, 22.30 Reporter	
20.40 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	
22.50 Sport. Pogoda	
23.30 S. „Ślady mordercy”	

5.05, 16.00 S. „FBI”	
6.25 S. „Cobra 11”	
8.30 „Magazynowe wojny”	
9.00 „Zwiadowca przeszłości”	
9.30 S. „Współczesna rodzina”	
10.00 „Najzabawniejsze	

filmiki Ameryki”	
11.00 S. „Rezydenci”	
12.00 S. „Sługa narodu”	
12.30 S. „Tatusi”	
14.00 S. „Cobra 11”	
15.00 S. „CSI. NY”	
18.00 S. „Simpsonowie”	
19.00 S. „Rezydenci”	
21.00 „Łzy słońca” dramat	
23.25 S. „Elementary”	
00.20 S. „Policjanci”	

9.00 S. „Zranione serce”	
10.00 S. „Cudowny Doktor”	
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”	
12.00 S. „Dr House”	
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Unforgettable: Zapisane w pamięci”	
15.00 S. „Anupamaa”	
15.30 S. „Bądź ze mną”	
16.00 „Zamieńmy się z żonami”	
17.00 „Rodzinne melodramaty”	
18.00 S. „Niezapomniany”	
19.00 S. „Dr House”	
21.00 S. „Steirerangst”	
22.55 S. „Rocco Schiavone”	
01.05 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	

6.15 S. „Dziedzictwo”	
7.05 S. „Złoty chłopak”	
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze	
8.30 „Pełnia Wiary”	
9.00 Wiadomości	
9.10 „Kwadrans polityczny”	
9.25 „Informacje kulturalne”	
9.40 S. „Ranczo”	
10.40 S. „Komisarz Alex”	
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	
12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	

13.00 Wiadomości
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 Film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 Wiadomości
16.20, 21.15 „ALARM!”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 Wiadomości
21.35 S. „Ojciec Mateusz”
22.30 „Sprawa dla reportera”
23.30 „Magazyn śledczy Anity Gargas”

8.00 „Muzyczne poranki”
8.45 „Księga Przestrzeni”
9.25 „Którędy po sztuce”
9.40, 15.30, 22.40 „Informacje kulturalne”
10.10 „Syzyfowe prace” film obycz.
12.00 S. „Quo vadis?”
13.00 „Legendarne hollywoodzkie pary”
14.10 Koncert Dizzy Boyz Brass Band
16.00 „Ostatnie takie trio” film TVP
16.55 „Kanał” dramat
18.45 „Wędrowiec Polski”
19.25 „Kabaret Starszych Panów”
21.00 „Eroica” dramat
23.10 S. „Glina”
00.10 „Delikatność” film fab.

7.00, 23.05 „Polonia 24”
7.30 „Słownik polsko@polski”
8.00 „Prywatne życie

zwierząt”
8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)
12.10 „Nad Niemnem”
12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 Wiadomości
13.15 S. „Blondynka”
15.05 „Giganci historii”
16.00 Wiadomości
16.20 S. anim. „Miś Uszatek”
16.40 S. anim. „Dziwne przygody Koziołka Matołka”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie.”
18.00 Teleexpress
18.20 „Stacja Innowacja”
18.45 „Polacy Świata”
18.55 „W obiektywie Polonii”
19.10 „Wilnoteka”
19.30 „Informacje kulturalne”
19.45 „Czym żyje świat”
20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
20.30 Wiadomości
21.20 S. „Krucjata. Prawo serii”
23.35 „Sądy, przesady”

6.35, 11.00 Serwis Info Poranek
7.40 „Rodzina i praca”
7.50 „Jak oni kłamią”
8.10 „Jedziemy”
8.50 „Agrobiznes”
9.00 „Jedziemy dalej”
9.20 „Minęła 8.”
10.10 „Minęła 9.”
10.40 Plan dnia
11.30 Serwis Info Dzień
13.00 Info Raport
14.20 Info Kultura
14.30 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”
18.30 „O co chodzi”
19.00 Panorama
19.20 „Za czy przeciw”
19.55, 22.40 Serwis Info Wieczór
20.20 „Jak oni kłamią”
20.30 Wiadomości

21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Minęła 20.”
22.00 „W otwarte karty”
22.50 „W tyle wizji”
23.30 „W tyle wizji Extra”
23.50 „Jak oni kłamią”
00.00 Info Wieczór
00.35 „W akcji”

7.00 „Był taki dzień”
7.05 „Informacje kulturalne”
7.15 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”
7.20 S. „Pogranicze w ogniu”
8.15 „Był taki dzień”
8.20 „Flesz historii extra”
8.30 „Okrasa łamie przepisy”
8.55 „Ukryte skarby”
9.15 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu”
09.40 „Spór o historię”
10.15 S. „WOW”
10.45 S. dok. „Saga prastarej puszczy”
11.35 „Był taki dzień”
11.40 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.30 „Informacje kulturalne”
12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
13.15 S. „Blondynka”
14.00 „Archiwum zimnej wojny”
14.30 „Było, nie minęło”
14.55 „Polsko, szedłem do ciebie 200 lat” film dok.
15.55 „Tylko wiatr” film dok.
16.45 „Giganci historii”
17.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.55 „Był taki dzień”
18.00 S. „Czarne chmury”
18.50 „Przeczytaj mi tę historię”
19.00 S. „Pogranicze w ogniu”
19.50 „Wojna Polska 1939. Dzień po

dniu”
20.10 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
20.35 „Ja Cię uczyć każę”
21.00 S. „Sukces...”
22.05 „Liczył się tylko honor” film dok.
23.00 S. „Sfora”
23.55 „Big Bang Bożego Miłosierdzia” film dok.

6.00 „Hildegarda z Bingen. Światło Boga” film dok.
6.55, 10.45, 20.25, 23.55 Święty na każdy dzień
7.00 Audiencja Generalna papieża Franciszka z Watykanu (powt.)
8.00 „Po stronie prawdy”
8.55 „Poczet Wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15 „Polski punkt widzenia”
9.35 „Słowo życia”
9.40 „Poznajemy Polskę”
10.00 „Na zdrowie”
10.20 S. anim.
10.50 Muzyczne chwile
11.00 Informacje dnia
11.15 „Rozmowy niedokończone”
12.25 „Myśląc Ojczyzna”
12.35 „Przyroda i ludzie”
13.00 Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 S. „Przygody pana Michała”
13.50 „Ostatni rzeźbiarz w szkłe” reportaż
14.15 „Słowo życia”
14.20 „Niedziela”
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 „O. Rafał, kto go nie zna?” film dok.
16.00 „Za kratą są

zielone drzewa” film dok.
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
17.35 „Regał”
18.05 „Akademia pro-life”
18.15 Muzyczne chwile
18.30 „Odpowiedzialni za Kościół”
18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”
19.00 Modlitwa Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.30 S. anim.
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc historia”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 „Polski punkt widzenia”
23.00 S. „Przygody pana Michała”
23.30 „Zostaliśmy z Bogiem, Panie Pułkowniku” film dok.
00.00 „Lisieux, dom małej Tereski” film dok.

6.00, 13.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Skarby z szopy
10.30 Walka o bagaż
11.00 Łowcy staroci: renowacje
12.00 Łowcy staroci
14.00 Dom na piaskach
17.00 Skarby z szopy
18.00 Łowcy staroci
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Van Go
21.30 Dom na piaskach
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP WILNO	
7.00, 17.10 S. anim. „Miś Uszatek”	
7.05 Superkrowe ABC	
7.30 Przystanek slow food	
8.00 Info Wilno	
8.15 Studio Wilno	
8.35 Polonia 24	
9.00 Z miłością do zwierząt	
9.25 S. „Sześć siostr”	
10.30 Okrasa łamie przepisy	
10.55 Gra słów	
11.15 Kuchenne recepty	
11.45 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem Bułecą	
12.15 Siły Zbrojne Litwy	
13.00 Info Wilno	
13.05 Moda na język polski	
13.25 Podróże Małej i Dużej	
13.50 Polskie Biesiady	
15.05 S. „Uzdrowisko”	
15.25 „Taka jak Ty”	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Klan”	
16.40 S. „Barwy szczęścia”	
17.15 Superkrowe ABC	
17.45 S. „Na dobre i na złe”	
18.35 Unia kulinarna	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.35 S. „Ranczo”	
20.30 Wiadomości	
21.00 „Kamienie na szaniec” dramat	
22.45 Informacje kulturalne	
23.05 S. „Ojciec Mateusz”	
23.45 Info Wilno	
00.00 Studio Wilno	
00.25 Dobre historie	
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry, Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości	
9.00 S. „Soko Leipzig”	
9.45 S. „Komisarz	

Reks”	
10.35 S. „Prowincjonalna komisarz”	
11.30 S. „Diagnoza Betty”	
12.15 Litewscy olimpijczycy	
12.30 Kto i dlaczego?	
13.00 Przyjazna Litwa	
14.00 15.00, 16.00 Wiadomości	
16.00 S. „Zaklinacze koni”	
17.00 S. „Obietnica”	
18.00 Kto i dlaczego?	
18.30 Ważna godzina	
19.30 Ciepłe spotkania	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 Złoty umysł	
22.45 Maska wideo	
23.00 „W stronę słońca” thriller	
00.45 „Nowy porządek” dramat	
	
6.00 Filmy anim.	
7.00 Panna chłopka	
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00 S. „MacGyver”	
11.00 Całuję. Ruta	
12.00 Wiadomości	
13.20 Panna chłopka	
14.30 S. „Płomień”	
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
21.00 „Bad Boys for Life” komedia	
23.35 „Snajper: Kolejne starcie” dramat	
01.25 „Niezlomny duch” thriller	
LRT PLUS	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 Bitwa na czerpaki	
7.00 Kto i dlaczego?	
7.30 Urodzeni w tym samym dniu	
8.30 Wyznania	
9.00 „Dzień dobry Litwo”	
11.30 Śniadanie u sąsiada	
12.00 Dajmy czadu!	
13.05 Festiwal jazzowy	

w Kłajpedzie	
14.30 „Śnieżyca przy Memlu. Saga o odbiciu Kłajpedy” film dok.	
15.30 Euromaxx	
15.45 S. „Służyć i bronić”	
16.40 Niezapomniane Wilno	
16.50 Liga Narodów UEFA kobiet. Litwa- Luksemburg	
19.00 Dzień Kultury	
19.30 W sercu Litwin	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 „Witaj wśród nas” dramat	
23.05 Legendy. Dziś i na zawsze	
00.00 Wiadomości DW (ros.)	
00.15 Dziś na świecie (ros.)	
	
6.00 Seriale anim.	
7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”	
8.55 S. „W wirze miłości”	
10.00 S. „Barrister Babu”	
11.00 S. „Kobiety lekarz”	
12.00 S. „Zranione serce”	
14.00 S. „Macochoa”	
15.00 S. „Simpsonowie”	
16.00 TV 3 wiadomości	
16.30 TV Pomoc	
18.30 TV3 wiadomości	
19.30 „Inniemocni 2” film anim.	
21.50 „Park Jurajski 3” film fab.	
23.40 „Sztuka samo obrony” komedia	
	
6.00 S. „Ślepa strefa”	
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni	
8.20, 14.50 S. „Policja wodna”	
9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	

10.30 S. „CSI. Miami”	
11.30 S. „Mentalista”	
12.30 S. „Ślepa strefa”	
17.00 Info dzień	
17.30 S. „Mentalista”	
18.30 S. „CSI. Miami”	
19.30 Wrestling	
21.30 „Krwawa rozgrywka” film fab.	
23.40 „VI batalion” dramat	
	
5.30, 13.00 Nowy dzień	
6.30 S. „Jasnowidz”	
7.30 Akademia wsi	
8.00 S. „Tajemnice”	
9.00, S. „Historia jednego przestępstwa”	
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	
12.00 Pytanko	
12.30 Drogi partyzanckie	
14.00, 0.30 S. „Ślad”	
15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”	
17.00 „Jesteśmy światem” koncert	
18.20 Sport. Pogoda	
18.30, 23.00 Rozmowy nad morzem	
19.00 S. dok. „Nierozwiązane tajemnice świata”	
20.00, 22.30 Reporter	
20.40 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	
23.30 S. „Dziki”	
	
5.35, 16.00 S. „FBI”	
7.25 S. „Cobra 11”	
8.25 „Magazynowe wojny”	
9.00 „Przewodnik budowlany”	
9.30 S. „Współczesna rodzina”	
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”	
11.00 S. „Rezydenci”	
12.00 S. „Sługa narodu”	
12.30 „Gwiazdy lombardu”	

13.00 „Totalna rozgrywka”	
14.00 S. „Cobra 11”	
15.00 S. „CSI. NY”	
18.00 S. „Simpsonowie”	
19.00 Turniej koszykarski. „Maccabi”- „Crvena Zvezda”	
21.00 Wiadomości	
21.30 Turniej koszykarski. „Olympiacos”- „Žalgiris”	
23.30 „Clerks: Sprzedawcy 2” komedia	
01.30 „Infiltrator” dramat	
	
6.00 S. „Kadin”	
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”	
8.00 S. „Zakazany owoc”	
9.00 S. „Zranione serce”	
10.00 S. „Cudowny Doktor”	
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”	
12.00 S. „Dr House”	
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Unforgettable: Zapisane w pamięci”	
15.00 S. „Anupamaa”	
15.30 S. „Bądź ze mną”	
16.00 „Zamieńmy się żonami”	
18.00 S. „Major Crimes”	
19.00 S. „Dr House”	
21.00 S. „Rocco Schiavone”	
01.15 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	
TVP 1	
6.15 S. „Dziedzictwo”	
7.10 S. „Złoty chłopak”	
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze	
8.30 „Agape blisko ciebie”	
9.00 Wiadomości	
9.10 „Kwadrans	

9.25 polityczny „Informacje kulturalne”	9.25 film TVP „Jazz.pl”	7.50 Poranek „Jak oni kłamią”	12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”	znaczenie i konsekwencje” film dok.
9.40 S. „Ranczo”	20.40, 2.55 „Gdynia - studio festiwalowe”	8.10 „Jedziemy”	13.10 „Był taki dzień”	14.30 Msza święta z Jasnej Góry
10.40 S. „Komisarz Alex”	21.00 „Pogarda” film obycz.	8.50 „Agrobiznes”	13.15 S. „Blondynka”	15.20 Muzyczne chwile
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	22.40 S. „Pitbull”	9.00 „Jedziemy dalej”	14.00 „Arrasów dzieje osobliwe”	15.30 „Drzwi do lasu”
12.25 „Kuchnia Jagiellonów”		9.20 „Minęła 8.”	14.25 „Był taki dzień”	15.55 „Słowo życia”
13.00 Wiadomości	7.00, 23.05 „Polonia 24”	10.10 „Minęła 9.”	14.45 Filmy dok.	16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
13.10 „Agrobiznes”	7.30 „Zakończ się w Polsce”	10.40 „W Kontrze”	16.45 „Giganci historii”	16.20 „Mocni w wierze”
13.35 „Magazyn Rolniczy”	8.00 „Wojciech Cejrowski”	11.30 Serwis Info Dzień	17.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	16.50 „Ma się rozumieć”
13.50 „Estremadura - przyrodniczy raj w Europie” film dok.	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.30 „Panorama”)	13.00 Info Raport	18.00 S. „Czarne chmury”	17.00 Informacje dnia
15.00 S. „Złoty chłopak”	12.10 „Stacja Innowacja”	14.20 Info Kultura	20.00 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu”	17.15, 18.15, 19.00 Podróż Apostolska papieża Franciszka do Marsylii.
16.00 Wiadomości	12.30 S. „Ja to mam szczęście!”	14.30 Serwis Info Dzień (17.45 Info Kultura)	20.25 „Archiwum zimnej wojny”	Powitanie
16.20, 21.15 „ALARM!”	13.00 Wiadomości	16.30 Info Dzień	21.00 S. „Sukces...”	17.45 Film dok.
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	13.15 S. „M jak miłość”	18.00 „Teleexpress”	21.50 S. „Szlakiem miejsc niezwykłych”	18.45 Muzyczne chwile
17.05 S. „Dziedzictwo”	14.10 „Ostatnie takie trio” film TVP	18.15 „Teleexpress Extra”	22.00 „Historia dzieje się”	18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”
18.00 „Teleexpress”	15.00 „Polacy w Albanii”	18.30 „O co chodzi”	22.35 „Ekspertyza”	19.40 Muzyczne chwile
18.20 „Jaka to melodia?”	15.40 „Notacje - Roman Rotkiewicz. Jestem wiernym Polakiem”	19.00 Panorama	23.00 S. „Sfora”	20.00 „Warto zauważyć...”
18.55 S. „Klan”	16.00 Wiadomości	19.20 „Za czy przeciw”	00.00 „Ex Libris”	20.30 S. anim.
19.25 S. „Leśniczówka”	16.20 S. anim. „Tajemnice Wiklinowej Zatoki”	19.55, 22.25 Serwis Info Wieczór		21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
20.00 „Jeden z dziesięciu”	16.50 „Szansa na sukces. Opole 2023”	20.20 „Jak oni kłamią”	6.00 „Wodzirejski maraton” reportaż	21.20 Modlitwa różańcowa
20.30 Wiadomości	17.45 „Top 3 Marka Sierockiego”	20.30 Wiadomości	7.30 „Ze szkolnej ławki”	21.50 „Myśląc historia”
21.35 S. „Archiwista 2”	18.00 Teleexpress	21.00 Gość Wiadomości	7.45 „Regał”	22.00 Apel Jasnogórski
22.35 „Nie ma mocnych” komedia	18.20 „Zakończ się w Polsce”	21.15 „Forum”	8.10 Film dok.	22.20 Informacje dnia
00.20 S. „Dewajtis”	18.55 „Amerykański kwadrans”	22.00 „W pełnym świetle”	8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	23.00 S. „Lalka”
	19.10 „Niezwykłe historie Białoczerwonych”	22.50 „W tyle wizji”	9.00 Informacje dnia	00.20 „Niedziela”
8.00 „Muzyczne poranki”	19.30 „Informacje kulturalne”	23.30 „W tyle wizji Extra”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	00.25 „Regał”
8.05 „Gdynia - studio festiwalowe”	19.45 „Paryż. Śladami Chopina”	23.50 „Jak oni kłamią”	9.40 „Słowo życia”	
8.20 „Res Poloniae”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	00.00 Info Wieczór	9.45 „Kolor Boga” reportaż	6.00 Fani czterech kółek
9.00, 15.20, 23.10 „Informacje kulturalne”	20.30 Wiadomości	00.30 „W akcji”	10.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”	9.00, 19.30 Jak to jest zrobione?
9.30 „Miasto z morza” film obycz.	21.15 S. „Na dobre i na złe”		10.35 Święty na każdy dzień	10.00 Skarby z szopy
11.40 „Gdynia - studio festiwalowe”	22.10 S. „Na sygnale”	7.00 „Był taki dzień”	10.45 „Jestem mamą”	10.30 Walka o bagaż staroci: renowacje
12.00 S. „Quo vadis?”	22.35 „Taka jak Ty”	7.05 „Informacje kulturalne”	11.00 Informacje dnia	14.00 Nagi instynkt przetrwania
13.00 „Francoise Gilot - harda muza Picassa” film dok.	23.35 S. „07 zgłoś się”	7.15 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”	11.15 „Rozmowy niedokończone”	17.00 Skarby z szopy
14.10 „Żywa Woda” - spektakl muz.		7.19, 19.00 S. „Pogranicze w ogniu”	12.25 „Myśląc historia”	18.00 Łowcy staroci
15.45 „Wydarzenie aktualne”	6.35, 11.00 Serwis Info	8.10 „Był taki dzień”	12.35 „Edukacja domowa” reportaż	19.00 Jak to działa?
16.30 „Ostatni dzień lata” film fab.		8.15 „Okrasa łamie przepisy”	13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański	21.00 Włoska kontrola celna
17.45 „Awatar, czyli zamiana dusz”		8.40 „Ukryte skarby”	13.03 Informacje dnia	22.00 Niebezpieczny zawód świata
		9.00 „Archiwum zimnej wojny”	13.20 S. „Przygody pana Michała”	23.00 Gorączka złota: rzeka skarbów
		9.30 „Nie taka prosta historia”	13.50 „Stan wojenny w Polsce -	00.00 Nagi instynkt przetrwania
		10.00 „Paleta dziejów”		
		10.15 S. „WOW”		
		10.40 S. dok. „Saga prastarej puszczy”		
		11.35 S. dok. „Wszystkie kolory świata”		
		12.25 „Był taki dzień”		
		12.30 „Informacje kulturalne”		

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.35	Polonia 24
8.00	Rok w ogrodzie
8.30	S. „Dom”
9.55	Zagadki zwierzogromadki
10.10	S. anim. „Ugotuj nam bajkę”
10.30	S. „Magiczne drzewo”
11.00	S. „Samochodzik i templariusze”
11.30	S. „Imbir i Cytryna”
11.50	S. „Plebania”
12.35	Piękno, zgłoś się!
13.00	Wojciech Cejrowski – boso przez świat
13.30	Giganci historii
14.15	Fajna Polska
15.05	Va Banque
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Ojciec Mateusz”
17.05	Niezłomni polskich kresów
17.35	Całkiem niezła historia
17.45	Nowe spojrzenie
18.15	S. „Królowie Śródmięścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Ewangeliarz Litewski
19.25	Tygiel
19.45	Kamperem po Południu
20.00	Polacy to wiedzą
20.30	Wiadomości
21.00	The Voice of Poland
23.15	Informacje kulturalne
23.30	S. „Ranczo”
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	„Legandy. Dziś i na zawsze”
7.00	Weranda
7.30	Bitwa na czerpaki
8.30	Nie mam tylu lat
9.00	Dzień dobry, Litwo
9.30	Wiadomości
12.00	„Dryf Północny” film dok.
12.55	S. dok.

13.45	S. „Sztuka zbrodni”
15.30	Wiadomości
15.45	Koncert życzeń
17.30	„Kuchnia Beaty”
18.30	Wiadomości
19.00	„Zwariowani na punkcie kół”
19.30	Styl
20.30	Panorama
21.00	„Najpiękniejsze pieśni poetów”
22.40	„Pizza Lukrecyjna” komediodramat
00.50	„Światło słoneczne” thriller
LRT PLUS	
6.10	Filmy anim.
11.25	„Chłopiec, Pies i Klaun” film fab.
13.20	„Lassie” film fab.
15.15	„Terminal” komedia
17.55	W świecie zwierząt
18.30	Wiadomości
19.30	„Jeż Sonic” komedia
21.25	„Cienki Bolek” komedia
23.30	„Nieludzy” komedia
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Pole bitwy
6.30	Weranda
7.00	Ciepłe spotkania
7.55	Złoty umysł
9.00	Zacznij od siebie
9.30	Żyjmy jak można czyściej
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?
10.30	Białoruska Pogoń
11.00	Jesteśmy z Ukrainy
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Śniadanie u sąsiada
12.30	W sercu Litwin
13.30	Zupa naukowa
14.00	Euromaxx
14.30	Odblaski
15.00	Uwaga! Szukamy sztuki

15.30	Perspektywa
16.00	Książkowe szczyry
16.30	Żyję w świecie iluzji
17.00	S. dok. „Ikony architektury”
18.00	„Bryła toczyła się na południe” film dok.
18.50	Niezapomniane Wilno
19.00	Legandy. Dziś i na zawsze
19.55	Wizjonerzy
20.00	To jest kino
20.30	Panorama
21.00	„Subtelność” dramat
22.35	To jest kino
23.00	„Nowy porządek” dramat
00.25	„Najpiękniejsze pieśni poetów”
LRTVOK	
6.00	Serie anim.
9.00	„Na zdrowie”
9.30	„Historie sukcesów”
10.00	„Droga żywności”
10.30	„Smacznie aż strach”
11.00	„Pięciogwiazdkowe mieszkanie”
11.30	„Wezwijmy lekarza!”
12.00	„Wróżby Kotriny”
12.30	S. dok. „Kosmos”
13.30	„Doktor Dolittle 3” film fab.
15.25	„W blasku nocy” dramat
17.15	„W 80 dni dookoła świata” komedia
18.30	Wiadomości TV3
19.30	„galvOK”
22.00	„Siedem dusz” dramat
00.35	„Bogowie i herosi” dramat
BTW	
6.10	Infokomentarze z Arnasem Mazetisem
6.40	S. dok. „Z Davidem Attenborough dookoła świata”
8.00	„Ale numer!”
9.00	„Mania

chomikowania”	9.55	S. dok. „Podróż Davida Attenborougha”
11.00	S. dok. „Wyciąg dookoła świata”	
12.20	„Mania chomikowania”	
13.15	„Osobowości narodowe pracy”	
14.15	„Bitwa ekstrasensów”	
17.00	Mistrzostwa LKL. „M Basket-Delamode”-„CBet”	
19.30	„Głos Litwy”	
22.00	„Miasto grzechu” thriller	
00.25	Wrestling	
rytas . tv		
6.00	S. „Tajemnice”	
8.00	W cieniu mężczyzn	
8.30	„W imię bezpieczeństwa”	
9.00	S. „Jasnowidz”	
10.00	O przyjemnościach łaźni	
10.30	S. dok. „Ukryta Połaga”	
11.00	Moje miejsce	
11.30	Anatomia mieszkania	
12.00, 23.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”	
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
16.00	Wiadomości	
16.30	Godzina wolności TV	
17.30	O przyjemnościach łaźni	
18.00	Wiadomości	
18.30	Bushido ring	
19.00	S. „Jasnowidz”	
20.00	Wiadomości	
20.30	S. dok. „Żywi”	
22.30	Wiadomości	
TVP 1		
6.05	„Gwiazdy lombardu”	
6.30	„Nagi instynkt przetrwania”	
7.25	„Mężczyźni z gór”	
8.30	„Piekielna droga”	
9.30	„Przewodnik budowlany”	
10.00	„Jestem rajdowcem”	

10.30	„Gazas dugnas”
11.00	„Na kołach”
11.30	S. dok. „Życie”
12.45	S. dok. „Żyrafy - najpiękniejsze olbrzymy Afryki”
14.00	„Przetrwanie”
15.55	„Magazynowe wojny”
18.00	Turniej koszykarski. „Žalgiris”-„Crvena Zvezda”
19.00	„Najlepsi kierowcy ciężarówek”
20.00	„Gwiazdy lombardu”
20.30	Koszykówka. „Olympiacos”-„Maccabi”
22.30	„Transporter” thriller
00.25	„Clerks II - Sprzedawcy” komedia
TVP 1	
6.10	„Program XXI w.”
6.40	S. dok. „Świat ogrodników”
8.00	S. „Jednostka do zadań specjalnych”
10.20	S. „Candice Renoir”
11.30	„Rolnik szuka żony”
12.30	„Młodzi o 10 lat”
13.30	S. dok. „Świat ogrodników”
14.45	„Zamienimy się żonami”
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Morderstwa w górach”
19.45	S. „Kapitan Kain”
21.00	S. „Vera”
22.55	„Ostatni Vermeer” dramat
01.15	S. „Zanim umrzemy”
TVP 1	
6.45	„Balans bieli”
7.20	S. „Janka”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Boskiej na Jasnej Górze

8.40 „Rok w ogrodzie”	nagród 48.	Extra”	zapisana”	Sakrament”
9.05 „Rok w ogrodzie Extra”	Festiwalu	18.30 „Studio Wschód”	17.20 „Szlak nadziei”	14.20 „Ocalić od zapomnienia”
9.20 „wojsko-polskie.pl”	Polskich Filmów	19.00 Panorama	18.00 „Z orłem w koronie”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
9.45 „Pełnosprawni”	Fabularnych w Gdyni	19.20 Serwis Info	18.50 „Historia na ten czas”	15.20 Muzyczne chwile
10.20 S. „Komisarz Alex”	22.15 „Za kulisami” - FFFF Gdynia	19.30 „Kobięcym okiem”	19.00 „Giganci historii”	15.30 „Niedziela”
11.15 S. „Ojciec Mateusz”	22.40 „Nieznajoma z Sans-Souci” film dok.	20.00 „Między słowami”	19.40 „Świadkowie czasu”	15.35 „Z Parlamentu Europejskiego”
12.10 „Wiesz czy nie wiesz?”	00.45 „Informacje kulturalne”	20.30 Wiadomości	20.00 S. „Stawka większa niż życie”	16.00 „Ojcowie Niepodległości” reportaż
13.15 „Kiedy nadejdzie wrzesień” komedia		21.00 Gość	20.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”	16.30 „Wierzę w Boga”
15.10 „Z pamięci”	7.00 „Polonia 24”	21.15 „Minęła 20.”	21.00 S. „Dziewczyny ze Lwowa”	16.50 Muzyczne chwile
15.25 „Okrasa łamie przepisy”	7.30 „Welon, fura i brawura”	22.00 „Demaskatorzy”	21.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	17.00 Informacje dnia
15.55 S. „Ogniem i mieczem”	7.55 „Balans bieli”	22.15 „Śledczym okiem”	22.00 „Historia w postaciach zapisana”	18.45 Muzyczne chwile
16.55 „Rolnik szuka żony”	8.30 „Pytanie na śniadanie”	22.50 „W tyle wizji”	23.35 „Katyń. Ostatni świadek” dramat	18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”
18.00 Teleexpress	12.50 „Zaginione - odnalezione”	23.30 „W tyle wizji Extra”		19.00 Modlitwa Anioł Pański
18.35 S. „Ojciec Mateusz”	13.10 „Wędrowiec Polski”	00.00 Info Wieczór		19.05 Informacje dnia
19.25 „Kulisy serialu Ojciec Mateusz”	13.40 „Sądy, przesady”			19.15 „Rozmowy niedokończone”
19.40 „Jaka to melodia?”	15.10 „Okrasa łamie przepisy”	7.30 „Był taki dzień”		20.30 „Manna z nieba”
20.30 Wiadomości	15.40 „Polskie Biesiady - Miłosna”	7.35 „Informacje kulturalne”		21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.15 ALARM!	17.00 „Kulturalni PL”	7.45, 12.40, 13.35 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”		21.20 Modlitwa różańcowa
21.35 S. „Komisarz Alex”	18.00 Teleexpress	6.48 „Z orłem w koronie”		21.50 „Myśląc historia”
22.30 „Orleńta. Grodno” dramat	18.20 S. „M jak miłość”	8.40 „Mała Polska - mój dom w Santa Rosa, Mexico” film dok.		22.00 Apel Jasnogórski
00.25 „Godzina prawdy” film fab.	19.10 „Polonia 24”	9.35 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu”		22.20 Informacje dnia
	19.35 „Informacje kulturalne”	10.00 S. „WOW”		22.40 „Polski punkt widzenia”
	20.00 „Tacy byliśmy”	10.50 S. dok. „Galeria Widmo”		23.00 „Polskie dziedzictwo”
	20.30 Wiadomości	11.00 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”		00.00 „Odpowiedzialni za Kościół”
	21.20 S. „Polowanie na ćmy”	11.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”		00.30 „Tam, gdzie Bóg płacze”
8.00 Koncert	22.15 „Katyń. Ostatni świadek” dramat	11.30 „Defilada zwycięzców” film dok.		
8.55 „Tamte lata, tamte dni”	23.45 „Muzyczne NAJ”	12.20 „Nie taka prosta historia”		7.00 Jak to jest zrobione?
9.35, 11.05, 15.20, 17.15, 19.30 48. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych		12.45 S. dok. „Stawka większa niż życie”		9.00 Fani czterech kótek
9.55 „W hołdzie Mozartowi. Vikingur Olafsson i Christoph Eschenbach” koncert	7.00 Serwis Info Poranek (7.50 „Jak oni kłamią”)	13.40 „Struś - życie w biegu” film dok.		10.00 Łowcy staroci
11.25 S. „Alternatywy 4”	8.50 „Bezpieczna jazda”	14.30 „Kuchnia dwudziestolecia”		12.00 Łowcy klasyków
12.35 „Stepowanie po amerykańsku” film dok.	9.30 „W Kontrze”	14.55 „Piosenką przez historię”		14.00 Łowcy staroci: renowacje
13.50 „Upa!” komedia	10.15 „Salon dziennikarski”	15.00 „Było, nie minęło”		16.00 Zarobić na kamperach
15.35 „Przypadek pani Bovary” film dok.	11.00, 13.45 Serwis Info Dzień weekend	15.25 „Ex Libris”		18.00 Jak to jest zrobione?
16.45 „Res Poloniae”	13.00 „Czym żyje świat Extra”	15.45 „Historia w postaciach		19.00 Wiejski dom w wielkim stylu
17.35 „Hrabina z Hongkongu” komedia	13.30 „INFO V4+”			21.00 Truckerzy
19.55 Gala wręczenia	16.00 Debata TVP INFO			22.00 Niebezpieczny zawód świata
	16.30 Info Dzień			23.00 Nagi instynkt przetrwania
	17.30 Infomed			
	17.45 Info Kultura			
	18.00 „Teleexpress”			
	18.15 „Teleexpress			

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Wilnoteka
7.30	Piękno, zgłoś się!
7.55	S. „Na dobre i na złe”
8.50	Całkiem niezła historia
9.00	Imbir i Cytryna
9.25	Weterynarze z sercem
10.00	Detektyw Literka
10.15	S. „Pamiętniki Florki”
10.25	Studio Raban
10.50	S. „Moda na rodzinę”
11.20	Ziarno
11.45	S. „Plebania”
12.30	Piosenka u Ciebie
12.50	Z miłością do zwierząt
13.15	Wojciech Cejrowski - bosy przez świat
13.45	Ewangeliarz Litewski
14.00	Transmisja Mszy Świętej
15.10	Trzeci punkt widzenia
15.35	Wilnoteka
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	Stawka większa niż życie
17.15	Było, nie minęło
17.40	Imbir i Cytryna
18.00	O mnie się nie martw
19.15	Wielki Test o Wieszczach Narodowych
20.30	Wiadomości
21.00	S. „Dom”
22.25	Nowe spojrzenie
22.50	Informacje kulturalne
23.15	The Voice of Poland
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Litwin w sercu
7.00	Dzień Kultury
7.30	Świąteczne myśli
8.00	Wyznania
8.30	Życie na wsi jest dobre

9.00	Dalej od miasta
9.30	Notatki przyrodnika
10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Dzieci tysiąclecia
11.30	„Głośnik zwierząt”
12.00	S. dok. „Wiek Natury”
12.50	S. dok. „Aerial Profiles”
13.45	S. „Poirot”
15.30	Wiadomości
15.45	„Detektywi historii”
16.45	„Dajmy czadu!”
18.00	Tydzień z Wiadomościami Rowerowymi
18.30	Wiadomości
19.00	„Okno na władzę”
19.30	Tydzień.
20.30	Panorama
21.00	S. „Która jest teraz godzina”
22.00	„Daleko od szalonego tłumy” dramat
00.00	„Gronostaj” dramat
LRT PLUS	
6.00	Filmy anim.
11.20	„Kroniki Spiderwick” film fab.
13.10	„Mama na obcasach” komedia
15.30	„Zakręcony” komedia
17.20	Teleloto TV gra
18.30	Wiadomości
19.30	„Maska”
22.00	„Baby Driver” thriller
00.20	„Rezydent” thriller
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Filmy anim.
9.00	Nie ma tylu lat.
9.30	Drogi
10.00	7 dni Kowna
10.30	S. „Wiara i życie”
11.00	Wyznania
11.30	Menora
12.00	Niedzielne przemyślenia
12.30	Msza Święta

13.45	S. „Ania nie Anna”
14.30	„Wallace i Gromit: Podróż na Księżyc” film anim.
15.00	„Szkołą magicznych zwierząt” film fab.
16.00	Liga Talentów Muzycznych 2023
17.30	Euromaxx
18.00	Uwaga! Szukamy sztuki
18.30	Dzień Kultury
19.00	Wileński Jazz 2022
20.30	Panorama
21.05	„Sen nocy letniej” spektakl taneczny
22.45	„Ennio” film dok.
3	
6.00	Seriale anim.
8.30	„Zagroda marzeń”
9.00	„La Maistas”
10.00	„Świat według kobiet”
11.00	„Sady marzeń”
12.00	S. dok. „Patagonia. Życie na końcu świata”
13.05	„Mickey Matson i Spisek Miedziowatych” film fab.
15.20	„Król Ralph” komedia
17.20	„Farma Vytarasa”
18.30	Wiadomości TV 3
19.30	„Litewskie talenty”
22.00	„Bodyguard i żona zawodowca” film fab.
00.30	„Park Jurajski 3” film fab.
BTW	
6.10	Infokomentarze z Arnasem Mazetisem
7.00	S. dok. „Z Davidem Attenborough dookoła świata”
8.00	„Kolory lasu”
8.30	„Róg tura”
9.00	Strongmani

10.00	S. dok. „Wyprawa z Stevem Bakshalem”
11.10	S. dok. „Wyścig dookoła świata”
12.30	„Mania chomikowania”
13.25	„Osobowości narodowe pracy”
14.30	„Bitwa ekstrasensów”
17.00	Mistrzostwa LKL. „Nevežis-Optibet”-„Rytas”
19.30	„Šiauliai”-„Neptunas”
21.30	S. „Czarna lista”
22.30	„Ballistic. Ecks vs. Sever” film fab.
00.35	„Miasto grzechu” thriller
LITUVOS rytas .tv	
6.00	S. „Tajemnice”
8.00	Drogi partyzanckie
8.30	Akademia wsi
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	W świecie koszykówki
10.30	Pytanko
11.00	Kod zdrowia
12.00, 23.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30, 21.30	24/7
17.30	Pytanko
18.00	Wiadomości
18.30	W świecie koszykówki
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	S. dok. „Paranormalne zjawiska 911”
22.30	Wiadomości
6	
6.05	„Gwiazdy lombardu”
6.30	„Nagi instynkt przetrwania”
7.30	„Mężczyźni z gór”
8.30	„Piekielna droga”
9.30	„Na jednym końcu haczyk”
10.00	„Zwiadowca przeszłości”
10.30	„E-gazas dugnas”

11.00	„Na kołach”
11.30	S. dok. „Wielka Rafa Korolowa”
12.40	S. „Dzika natura. Idealni partnerzy”
14.00	„Przetrwanie”
15.00	„Wyzwanie Złamanej Czaszki”
16.00	„Magazynowe wojny”
17.00	S. dok. „Oddałem serce litewskiej piłce nożnej”
17.30	Piłkarska Opibet A Liga. „Žalgiris” Wilno - „Žalgiris” Kowno
20.00	S. dok. „Zadanie: przeżyć”
21.00	Wiadomości
22.00	„Wróg numer jeden” film fab.
01.05	„Piła 8” thriller
1	
6.10	„Program XXI w.”
6.40	S. dok. „Świat ogrodników”
8.00	S. „Jednostka do zadań specjalnych”
10.20	S. „Candice Renoir”
11.30	„Rolnik szuka żony”
12.30	„Młodzi o 10 lat”
13.30	Pozdrowienia
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Morderstwa w górach”
19.45	S. „Kapitan Kain”
21.00	S. „Francuskie morderstwa”
23.05	„Teść potwora” komedia
TVP 1	
6.05	„Sprawa dla reportera”
7.00	„Słownik polsko@polski”
7.25	„wojsko-polskie.pl”
7.50	„Słowo na niedzielę”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Boskiej na Jasnej Górze
9.00	„Tydzień”

9.30 „Zakočaj się w Polsce”	kulturalne	deser	większa niż życie”	Wielkiego Króla” film anim.
10.00 „Życie lasu. Grzyby” film dok.	23.40 „Trzeci punkt widzenia”	19.00 Panorama	20.55 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”	18.00 „Zostań żołnierzem RP”
10.50 „Marmaduke - pies na fali” komedia	00.20 „Scena muzyczna”	20.05 „Głębia ostrości”	21.00 S. „Polowanie na ćmy”	18.15 Muzyczne chwile
12.30 „Welon, fura i brawura”		21.00 Gość Wiadomości	21.45 „Polska i świat z historią w tle”	18.30 „Sól Ziemi”
12.55 „Między ziemią a niebem”	7.00 „Zrujnowani odbudowani”	21.15 „Minęła 20.”	22.00 „Historia w postaciach zapisana”	18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”
(13.00 Anioł Pański)	7.30 S. „Alternatywy 4”	22.00 „Gdzie jest Pan Cogito?”	22.35 „Działo się w Krakowie”	19.00 Modlitwa Anioł Pański
14.00 „Dożynki Prezydenckie”	8.30 „Pytanie na śniadanie”	22.50 „Strefa starcia”		19.05 Informacje dnia
15.15 „Z pamięci”	12.25 „Ziarno”	00.00 Info Wieczór		19.15 „Rozmowy niedokończone”
15.25 S. „Komisarz Alex”	12.55 „Między ziemią a niebem”			20.25 Święty na każdy dzień
16.15 „Nie ma mocnych” komedia	(13.00 Anioł Pański)	7.30 „Był taki dzień”	6.05 „Cukierki księdza Wali. Rzecz o ks. infułacie Czesławie Wali” film dok.	20.30 S. anim.
18.00 Teleexpress	13.50 „Słowo na niedzielę”	7.35 „Informacje kulturalne”	7.00 „Jestem mamą”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
18.35 „Wiesz czy nie wiesz?”	14.00 „Transmisja Mszy Świętej”	7.48 „Józef Mackiewicz. W poszukiwaniu prawdy” film dok.	7.15 „Mocni w wierze”	21.20 Modlitwa różańcowa
19.40 „Jaka to melodia?”	15.15 „Dożynki Prezydenckie”	8.40 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”	7.45 „Regał”	21.50 S. dok. „Krótka historia zbawienia”
20.30 „Wiadomości”	16.35 „Polska w Sercu” koncert	9.00 Msza grekokatolicka	8.15 „Jeden Kościół, wielu świętych” reportaż	22.00 Apel Jasnogórski
21.20 S. „Dewajtis”	17.30 „Polacy to wiedzą!”	9.55 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”	8.45 „Ocalić od zapomnienia”	22.20 Informacje dnia
22.20 „Rolnik szuka żony”	18.00 Teleexpress	9.55 „Działo się w Krakowie”	8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	22.40 „Retrospekcja”
23.20 „Strefa starcia”	18.20 S. „M jak miłość”	10.00 S. „WOW”	9.00 „Słowo życia”	22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa”
00.00 „Zostań, jeśli kochasz” dramat	19.10 „Polonia 24”	11.15 „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej”	9.05 „Polski punkt widzenia”	22.55 Święty na każdy dzień
	19.35 „Informacje kulturalne”	11.20 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”	9.25 Święty na każdy dzień	23.00 „Polska Jerozolima” film dok.
8.00 „Informacje kulturalne”	20.00 „Kabaretowe NAJ”	11.45 „Podróże na Północ Europy”	9.30 „Z Parlamentu Europejskiego”	00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
8.25 „Urodzeni artyści”	20.30 Wiadomości	12.35 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”	10.00 „Spotkania z lasem”	00.25 „Regał”
9.00 Nabożeństwo z Kościoła Chrześcijan Baptystów w Szczytnie	21.20 S. „Komisarz Alex”	12.45 „Stawka większa niż życie”	10.10 Spotkanie z Magdą Buczek	00.50 Muzyczne chwile
10.05 „Przypadek pani Bovary” film dok.	22.10 „Kofysanka” film fantasy	13.45 „Tajemny świat złota” film dok.	10.15 „Manna z nieba”	
11.10 S. anim. „Baśnie z piasku”	23.55 „Muzyczne NAJ”	14.25 „Kuchnia dwudziestolecia”	10.30 Msza święta z Jasnej Góry	7.00, 10.00 Jak to jest zrobione?
11.45 „Lato pszczoł” film krótkom.		14.50 „Historia w postaciach zapisana”	11.35 „Niedziela”	9.00 Fani czterech kółek
12.20 S. „Rawhide”	7.00, 8.00 Serwis Info Poranek	16.30 „Legendy Europy”	11.40 „Samuraj Chrystusa” film dok.	11.00 Łowcy staroci
13.25 „Trzeci punkt widzenia”	7.45 „Za kulisami”	17.20 „Szlak nadziei”	13.00 Modlitwa Anioł Pański z Watykanu	12.00 Dom na piaskach
14.05 „Vabank II, czyli riposta” komedia	8.45 „Demaskatorzy”	18.05 „Józef Mackiewicz. W poszukiwaniu prawdy” film dok.	13.15 „Papież Polak do rodaków”	14.00 Walka o bagaż
15.55 „Wędrowiec Polski”	9.30 „W Kontrze”	19.00 „Giganci historii”	14.00 „Powrót posła” spektakl	16.00 Obrońcy zabytków
16.35 S. „Alternatywy 4”	10.10 „Magazyn śledczy Anity Gargas”	19.45 S. „Tajemnice Archiwum”	15.15 „Odwaga wiary” film dok.	18.00, 20.00 Sposób na remont
17.50 „Zaginione - odnalezione”	10.50 „Woronicza 17”	20.00 S. „Stawka	15.40 „Drzwi do lasu”	19.00 Łowcy staroci: renowacje
18.15 „Niedziela z...”	12.00, 13.40, 17.30 Serwis Info Dzień weekend		16.00 „Wieś - to też Polska”	21.00 Antarktyda: rejs życia
19.10 „Idę dalej. Halina Frąckowiak”	13.00 „Czym żyje świat Extra”		17.00 Informacje dnia	22.00 Na tratwie w oceanie
21.00 „Buffalo Bill i Indianie” film fab.	13.30 „Caput Mundi czyli Pępek Świata”		17.10 Koncert życzeń	00.00 Nagi instynkt przetrwania
22.10 „Informacje	17.00 „Okiem wiary”		17.45 „Rzeźbiarz	
	18.00 „Teleexpress”			
	18.15 „Teleexpress Extra”			
	18.30 Teleexpress na			

TVP WILNO	
7.00, 17.10 Zagadki zwierzogromadki	
7.15 Jak to działa	
7.40 Imbir i Cytryna	
8.00 Niezłomni polskich kresów	
8.30 Tygiel	
8.50 Nowe spojrzenie	
9.10 Kamperem po południu	
9.25 S. „Szczęść sióstr”	
10.35 Kuchnia dwudziestolecia	
11.00 Gra słów	
11.25 Piosenka u Ciebie	
11.45 Taka jak Ty	
12.10 S. „Ranczo”	
13.00 Info Wilno	
13.30 Imbir i Cytryna	
13.50 Hity wszech czasów	
14.40 Piękno, zgłoś się!	
15.05 Polacy to wiedzą!	
15.35 Moda na język polski	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Klan”	
16.40 S. „Barwy szczęścia”	
17.25 Jak to działa	
17.50 S. „Czas honoru”	
18.35 wojsko-polskie.pl	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.40 S. „M jak miłość”	
20.30 Wiadomości	
21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
21.25 S. „Leśniczówka”	
21.50 S. dok. „Reset”	
23.00 Informacje kulturalne	
23.15 S. „Wojenne dziewczyny”	
23.55 Info Wilno	
00.15 Studio Wilno	
00.25 Sport	
00.55 S. „Czas honoru”	
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości	
9.00 S. „Soko Leipzig”	
9.45 S. „Komisarz Rex”	
10.35 S. „Prowincjonalna	

komisarz”	
11.30 S. „Diagnoza Betty”	
12.15 Euromaxx	
13.30 Kto i dlaczego?	
13.00 Przyjazna Litwa	
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości	
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo	
16.15 S. „Zaklinacze koni”	
17.00 S. „Obietnica”	
18.00 Kto i dlaczego?	
18.30 Ważna godzina	
19.30 Historie rzeczy	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 Forum LRT	
22.30 Wiadomości Rowerowe	
23.00 S. „Syndrom E”	
23.50 S. „Komisarz Rex”	
LRT PLUS	
6.00 Filmy anim.	
7.00 Pani chłopka	
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00 S. „MacGyver”	
11.00 KK2	
12.00 Wiadomości	
13.20 Pani chłopka	
14.30 S. „Płomień”	
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Od...do...	
21.00 S. „Poważne sprawy”	
21.30 Wiadomości	
22.30 „Mission Impossible” film fab.	
00.45 S. „MacGyver”	
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 Kuchnia Beaty	
7.00 Kto i dlaczego?	
7.30 Bitwa na czerpaki	
8.30 Drogi	
9.00 Dzień dobry Litwo	
11.30 Co lepszego, sąsiedzie?	
12.00 Liga Talentów Muzycznych	
2023	

13.00 Encyklopedia Gustawa	
13.30 Zaklinaczka zwierząt	
14.00 Notatki przyrodnika	
14.30 „Bryła toczyła się na południe” film dok.	
15.30 Euromaxx	
15.45 S. „Służyć i bronić”	
16.45 Dzień dobry Litwo	
19.00 Weranda	
19.30 „Kod Haneke” film dok.	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 „Inne podejście do mody” film dok.	
23.05 S. dok. „Ikony architektury”	
00.00 Wiadomości DW (ros.)	
00.15 Dziś na świecie (ros.)	
3	
6.00 Seriale anim.	
8.30 „Zagroda marzeń”	
9.00 „La Maistas”	
10.00 „Świat według kobiet”	
11.00 „Sady marzeń”	
12.00 S. dok. „Patagonia. Życie na końcu świata”	
13.05 „Mickey Matson i Spisek Miedziowatych” film fab.	
15.20 „Król Ralph” komedia	
17.20 „Farma Vytarasa”	
18.30 Wiadomości TV 3	
19.30 „Litewskie talenty”	
22.00 „Bodyguard i żona zawodowca” film fab.	
00.30 „Park Jurajski 3” film fab.	
BTW	
6.00 S. „Ślepa strefa”	
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni	
8.20, 14.50 S. „Policja wodna”	

9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
10.35 „Osobowości narodowe pracy”	
11.30 S. „Mentalista”	
12.30 S. „Ślepa strefa”	
17.00 Dzień info	
17.30 S. „Mentalista”	
18.30 Mistrzostwa LKL. „7bet-Lietkabelis” - „Pieno žvaigždes”	
21.00 „Renegaci” film fab.	
23.05 S. „Czarna lista”	
rytas .tv	
6.00 Bushido ring	
6.30 S. „Jasnowidz”	
10.00 24/7	
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	
12.00 S. dok. „Azja 3600”	
12.30 Akademia wsi	
13.00 Nowy dzień	
14.00, 0.30 S. „Ślad”	
15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”	
17.00, 23.30 Godzina wolności TV	
18.20 Sport. Pogoda	
18.30, 23.00 Rozmowy nad morzem	
19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
20.00, 22.30 Reporter	
20.20 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	
22.50 Sport. Pogoda	
6	
6.30 S. „FBI”	
7.30 S. „Cobra 11”	
8.30 „Autopilot”	
9.00 „Gazas dno”	
9.30 S. „Współczesna rodzina”	
10.00 „Na kołach”	
11.00 S. „Rezydenci”	
12.00 S. „Sługa narodu”	
12.30 „Gwiazdy lombardu”	
13.00 „Totalna rozgrywka”	
14.00 S. „Cobra 11”	
15.00 S. „CSI. NY”	
16.00 S. „FBI”	

18.00 S. „Simpsonowie”	
19.00 S. „Rezydenci”	
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”	
21.00 „Uprowadzona 3” thriller	
23.15 „Resident Evil 2: Apokalipsa” film fab.	
1	
6.00 S. „Kadin”	
7.00 „Rodzinne melodramaty”	
8.00 S. „Zakazany owoc”	
9.00 S. „Zranione serce”	
10.00 S. „Cudowny Doktor”	
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”	
12.00 S. „Dr House”	
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Niezapomniany”	
15.00 S. „Anupamaa”	
15.30 S. „Bądź ze mną”	
16.00 „Zamieśmy się żonami”	
17.00 „Rodzinne melodramaty”	
18.00 S. „Niezapomniany”	
19.00 S. „Dr House”	
21.00 S. „Zabójcze tropiki”	
23.20 S. „Francuskie morderstwa”	
01.25 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	
TVP 1	
5.50 S. „Klan”	
6.15 S. „Dziedzictwo”	
7.10 S. „Złoty chłopak”	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 „Welon, fura i brawura”	
9.00 Wiadomości	
9.10 „Kwadrans polityczny”	
9.25 „Informacje kulturalne”	
9.40 S. „Ranczo”	
10.40 S. „Komisarz Alex”	
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	
12.25 S. „Korona królów.”	

Jagiellonowie"
13.00 Wiadomości
13.10 Agrobiznes
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Magiczne chwile” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 Wiadomości
16.20, 21.15 „ALARM!”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 Wiadomości
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.10 „Mord w hurtowni” spektakl
23.30 „Irlandia Północna - niekończąca się wojna” film dok.
00.35 „Balans bieli”

8.00 „Muzyczne poranki”
8.55 „Niedziela z...”
9.50, 16.00, 23.00 „Informacje kulturalne”
10.20 „Upał” komedia
12.00 S. „Rawhide”
13.05 „Reżyserzy”
14.00 S. anim. „Baśnie z piasku”
14.30 „Lato pszczoł” film krótkom.
15.00 „Wydarzenie aktualne”
15.25 „Urodzeni artyści”
16.30 „Hrabina z Hongkongu” komedia
18.30 „Trzeci punkt widzenia”
19.10 „Inny świat” film dok.
21.00 „Flic Story” film fab.
23.30 Międzynarodowy Festiwal Telewizyjny

„Heart of Europe”
00.05 „Wierna rzeka” dramat

7.00 „Polacy to wiedzą!”
7.30 „Z wdzięcznością Panu Bogu”
7.50 „Kalendarium Powstania Styczniowego 1863”
8.00 „Przystanek slow food”
8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)
12.10 „Amerykański kwadrans”
12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 Wiadomości
13.15 S. „Ojciec Mateusz”
14.05 S. „Zaklęty Dwór”
15.05 „Kulturalni PL”
16.00 „Wiadomości”
16.20 „ALCHEMIK”
16.35 „Laboratorium alchemika”
16.40 „Mrówki górą! Sekretne życie roślin”

17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
18.00 Teleexpress
18.20 „Słownik polsko@polski”
18.55 „Kamperem po Południu”
19.15 „Polacy Światu”
19.30 „Informacje kulturalne”
19.45 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945”
20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
20.30 Wiadomości
21.20 S. „Dom”
23.05 „Polonia 24”
23.35 „Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2023”

6.35, 11.00 Serwis Info Poranek
8.10 „Jedziemy”
8.50 „Agrobiznes”
9.00 „Jedziemy dalej”

9.20 „Minęła 8.”
10.10 „Minęła 9.”
10.40 Plan dnia
11.30 Serwis Info Dzień
13.00 Info Raport
14.30 Serwis Info Dzień
14.20 Info Kultura
14.30 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień
17.30 „Rodzina i praca”
17.40 Info Dzień (17.45 Info Kultura)
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”
18.30 „O co chodzi”
19.00 Panorama
19.20 „Za czy przeciw”
19.55, 22.20 Serwis Info Wieczór
20.20 „Jak oni kłamią”
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Minęła 20.”
22.00 „Resortowe dzieci”
22.50 „W tyle wizji”.
23.30 „W tyle wizji Extra”
23.50 „Jak oni kłamią”
00.00 Info Wieczór
00.35 „W akcji”

7.00 „Był taki dzień”
7.02 „Informacje kulturalne”
7.15, 19.00 S. „Pogranicze w ogniu”
8.30 „Okrasa łamie przepisy”
8.45 „Ukryte skarby”
9.10 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu”
9.30 „Ex Libris”
9.50 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”
10.15 S. „WOW”
10.40 „Piosenką przez historię”
10.45 „Fajna Polska”
11.30 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.30 „Informacje kulturalne”
12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza

Rączki”
13.15 S. „Blondynka”
14.00 „Arrasów dzieje osobliwe”
14.25 „Było, nie minęło”
14.50 Film dok.
15.45, 16.40 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”
15.50 „Ojciec” film dok.
16.45 „Giganci historii”
17.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
18.00 S. „Czarne chmury”
18.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
20.00 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu”
20.20 „Towarzysze sekretarze oraz inni dygnitarze”
20.45 „Flesz historii”
21.00 S. „Sukces...”
21.50 „Impresje - Marc Chagall”
22.00 „Historia dzieje się”
23.00 S. „Sfora”
00.00 „Kobiety i wojna” film dok.

6.30 Film dok.
7.00 „Ze szkolnej ławki”
8.15 „Wakacje z Chopinem”
8.35 „Drzwi do lasu”
8.55 „Poczet Wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15 „Wieś - to też Polska”
10.15 „Słowo życia”
10.20 Muzyczne chwile
10.30, 20.30 S. anim.
10.55, 20.25, 0.55 „Święty na każdy dzień”
11.00 Informacje dnia
11.15 „Rozmowy niedokończone”
12.20 „Stan bezpieczeństwa państwa”
12.30 „Polskie dziedzictwo”
13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 „Życie lasu”
13.55 „Z Zacisza na

Syberię” film dok.
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 S. „Lalka”
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Sanktuaria polskie”
17.30 „Porady medyczne bonifratrów”
17.55 „Spotkania z lasem”
18.05 „Świadkowie”
18.30 Reportaż
18.55 „Kartka z kalendarza - Powstania Warszawskie”
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc historia”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 „Polski punkt widzenia”
23.00 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
23.30 „Benedykt XVI - skromny pracownik Winnicy Pańskiej” film dok.
00.30 „Inna Teresa” film dok.

6.00, 20.00 Łowcy staroci: renowacje
7.00 Fani czterech kółek
9.00, 19.30 Jak to jest zrobione?
10.00 Skarby z szopy
10.30 Walka o bagaż
11.00 Łowcy staroci: renowacje
12.00 Łowcy staroci
14.00 Zarobić na kamperach
17.00 Skarby z szopy
18.00 Łowcy staroci
19.00 Jak to działa?
21.00 Nagi instynkt przetrwania

Coraz mniejsza waga do pracy w Brytanii

Z badania World Values Survey wynika, że 73 proc. Brytyjczyków uważa, iż praca jest w ich życiu „bardzo ważna lub raczej ważna”. To najniższy wynik spośród wszystkich krajów uwzględnionych w ankiecie. Podobną opinię na temat roli pracy w życiu mają Rosjanie i Kanadyjczycy, wśród których takiej samej odpowiedzi co Brytyjczycy udzieliło odpowiednio 74 i 75 proc. respondentów. Zdecydowanie większe znaczenie przypisują pracy mieszkańcy innych krajów Europy Zachodniej. Za „bardzo ważną lub raczej ważną” swoją aktywność zawodową uważa po 96 proc. ankietowanych Hiszpanów i Włochów, a także 94 proc. Francuzów i Polaków. Fot. Pixabay.com

Nie żyje pies, który 12 lat czekał na opiekuna

Mukhtar od lat mieszkał razem ze swoim opiekunem w jednej z miejscowości na Krymie. Mężczyzna pracował jako ratownik. Pewnego dnia wypłynął w morze i już nie wrócił. Jego los pozostaje nieznanym. Z przekazów świadków wynika, że w dniu, kiedy marynarz i jego pupil widzieli się ostatni raz, mieszkaniec Jałty miał przekazać czworonożnemu przyjacielowi, by czekał na jego powrót.

Owczarek niemiecki wziął sobie do serca słowa opiekuna. Ciągłe go wypatrywał na nabrzeżu. Tęskno wpatrywał się w wodę, która najprawdopodobniej pochłonęła jego ludzkiego przyjaciela.

Warta Mukhtara trwała dwanaście lat. Jak informuje portal orea-news przez ostatnie tygodnie pies był coraz bardziej smutny i przybity. Z coraz większym wyczekiwaniem wpatrywał się w toń. Pod koniec sierpnia zasnął na wieki w miejscu, w którym miał spotkać swojego opiekuna.

Płata za wstęp do historycznej części Wenecji

Władze Wenecji poparły rozwiązanie, które wprowadza opłatę dla jednodniowych turystów za wstęp do historycznej części miasta. System ma zostać wprowadzony wiosną przyszłego roku. Wenecja przetestuje system sprzedaży biletów, w ramach którego osoby odwiedzające miasto tylko na jeden dzień będą musiały uiścić opłatę w wysokości 5 euro za wstęp do historycznej części miasta. Ma to na celu ograniczenie liczby napływających turystów. Władze Wenecji: „Uregulowanie ruchu turystycznego w niektórych okresach jest konieczne, ale nie oznacza to zamknięcia miasta. Wenecja zawsze będzie otwarta dla wszystkich” — zapewnia Luigi Brugnaro, burmistrz Wenecji. Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

■ Piękne tancerki w niezwykle bogato zdobionych, kolorowych strojach na festiwalu GYPSY FEST Fot. Orestas Gurevičius, ELTA